

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra cestovního ruchu

**Cestovní ruch v Telči se zaměřením na
propagaci Starého Města**

bakalářská práce

Autor práce: Eliška Horníková

Vedoucí práce: RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.

Jihlava 2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce:	Eliška Horníková
Studijní program:	Ekonomika a management
Obor:	Cestovní ruch
Název práce:	Cestovní ruch v Telči se zaměřením na propagaci Starého Města
Cíl práce:	Cílem práce je najít optimální řešení a přilákat návštěvníky do nově vznikající expozice v Telči v části Staré Město, připravované v rámci projektu Interreg "Přírodní dědictví rašeliništních krajín regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání". Hlavní pozornost bude věnována propagaci a vlastní dostupnosti nové expozice pro návštěvníky Telče.

RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.
vedoucí katedry
Katedra cestovního ruchu

Abstrakt

HORNÍKOVÁ, Eliška: Cestovní ruch v Telči se zaměřením na propagaci Starého Města. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Katedra cestovního ruchu. Vedoucí práce: RNDr. Eva Janoušková, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikace: bakalář, Jihlava 2021. 105 stran.

Bakalářská práce „Cestovní ruch v Telči se zaměřením na propagaci Starého Města“ se zabývá propagací nově vznikající expozice Geoparku Vysočina v Telči. Expozice bude v městské části Staré Město, které je návštěvníky opomíjené. Práce se tedy zároveň zabývá propagací Starého Města. V teoretické části bude představena Telč a její potenciál cestovního ruchu, Geopark Vysočina a nová expozice, včetně historie areálu. V praktické části práce jsou navrženy trasy, které by měly pomoci přivést návštěvníky ke zmíněné expozici. Součástí práce jsou otázky položené manažerovi Geoparku Vysočina Mgr. Janu Švaříčkovi.

Klíčová slova

Telč; Staré Město; Geopark Vysočina; expozice; cestovní ruch; propagace

Abstract

The bachelor thesis “Tourism in Telč with a focus on the promotion of the Old Town” deals with the promotion of the new exposition of the Vysočina Geopark in Telč. The exposition is situated in the Old Town, which is often overlooked by visitors. The bachelor thesis is also focused on the promotion of the Old Town. The theoretical part will introduce Telč and its potential for tourism, the Vysočina Geopark and the new exposition, including the history of its area. In the practical part of the thesis are proposed routes that should help to bring visitors to the exposition. Part of the thesis are questions asked to the manager of the Vysočina Geopark, Mr. Mgr. Jan Švaříček.

Keywords

Telč; Old Town; the Vysočina Geopark; exposition; tourism; promotion

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje AZ, zejména § 60 (školní dílo).

Podle § 47b zákona o vysokých školách souhlasím se zveřejněním své práce podle směrnice prorektora pro studium č. 2/2020, a to bez ohledu na výsledek obhajoby.

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užití své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výtěžku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 29. dubna 2021

.....
Podpis studenta/ky

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní RNDr. Evě Janouškové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, její rady, pevné nervy a její drahocenný čas. Poděkovat bych chtěla i Mgr. Janu Švaříčkovi za poskytnutí informací o expozici Geoparku Vysočina a za ochotu odpovědět na otázky k řízenému rozhovoru. Poděkování patří i mé rodině, přáteli a nejbližším přátelům za velkou podporu v průběhu celého mého studia.

Obsah

Seznam obrázků.....	8
Seznam tabulek.....	8
Seznam map.....	8
Seznam použitých zkratk	9
Úvod.....	10
Motivace	11
Cíl práce.....	11
Rešerše literatury	11
Užité metody.....	13
1 Potenciál cestovního ruchu	14
1.1 Primární potenciál cestovního ruchu.....	14
1.2 Sekundární potenciál cestovního ruchu	14
1.3 Terciární potenciál cestovního ruchu	15
2 Základní charakteristika města Telč	16
2.1 Historie města.....	17
3 Potenciál cestovního ruchu v Telči.....	23
3.1 Primární potenciál	23
3.1.1 Přírodní podmínky	23
3.1.2 Geopark Vysočina.....	25
3.1.3 Kulturně-historické podmínky	27
3.1.4 Staré Město	34
3.1.5 Organizované akce.....	38
3.2 Sekundární potenciál.....	39
3.2.1 Suprastruktura.....	39
3.2.2 Infrastruktura	41
3.2.3 Všeobecná infrastruktura	44
4 Terciární potenciál	45
4.1 Řízení města	45
4.2 Organizace a řízení cestovního ruchu v Telči	45
4.2.1 Odbor kultury a cestovního ruchu	45
4.2.2 Strategický plán rozvoje města Telč 2014–2020.....	45
4.2.3 Mikroregion Telčsko.....	47
4.2.4 Územní působnost MAS Telčsko	48
4.2.5 Propagace města Telče.....	48

5	Projekt Interreg	51
6	Expozice Geoparku Vysočina.....	53
7	Navrhované trasy k expozici.....	55
7.1	1. trasa z centrálního parkoviště.....	55
7.2	2. trasa z vlakového a autobusového nádraží	58
7.3	3. trasa z Panského dvora na koloběžkách/kolech	60
8	Řízený rozhovor.....	63
	Závěr	65
	Seznam použité literatury	66
	Seznam příloh	76

Seznam obrázků

Obrázek 1 Titulní strana zakládací listiny špitálu.....	36
Obrázek 2 Současná podoba budovy vznikající expozice	37
Obrázek 3 Podporované území programu Interreg	51
Obrázek 4 Půdorys expozice.....	54

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet kategorií HUZ v Telči v roce 2019	40
Tabulka 2 Charakteristika 1. trasy	56
Tabulka 3 Charakteristika 2. trasy	58
Tabulka 4 Charakteristika 3. trasy	60

Seznam map

Mapa 1 Trasa od centrálního parkoviště.....	57
Mapa 2 Trasa z vlakového a autobusového nádraží	59
Mapa 3 Trasa pro kola/koloběžky z Panského dvora	61

Seznam použitých zkratk

a. s.	akciová společnost
CA	Cestovní agentura
CK	Cestovní kancelář
CR	Cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
MAS	Místní akční skupina
MT5	Jednotka klimatické oblasti
NPR	Národní přírodní rezervace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
ORP	Obec s rozšířenou působností
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
QR (kód)	Kód rychlé reakce (Quick Response)
SWOT analýza	Strengths Weaknesses Threats Opportunity
TIC	Turistické informační centrum
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
VŠPJ	Vysoká škola polytechnická Jihlava

Úvod

Bakalářská práce se zaměřuje na propagaci expozice Geoparku Vysočina, která vznikne v rámci projektu „Přírodní dědictví rašeliništních krajín regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání.“ Zaměřím se na propagaci nejen expozice, ale také na městskou část Telče – Staré Město, kde bude expozice umístěna. V první části práce se zaměřím na představení Telče. Teorii zpracuji podle nabídky cestovního ruchu. Tu tvoří primární potenciál, sekundární potenciál a terciární potenciál. Primární potenciál se dále dělí na přírodní podmínky, kulturně-historické podmínky a organizované akce. Sekundární potenciál je dále rozdělen na infrastrukturu CR, suprastrukturu CR a všeobecnou infrastrukturu. Do terciárního potenciálu lze zařadit různé aktivity destinačního managementu.

Ve druhé části přiblížím novou expozici. Zaměřím se na historii areálu, ve kterém se expozice bude nacházet. Tento areál býval městský špitál, později Domov důchodců. Poté nastíním, co mohou návštěvníci od expozice očekávat, jaké témata výstav zde bude k vidění, a na jaké zážitky se mohou těšit. Expozice nebude pouze galerie, najde zde útočiště právě Geopark Vysočina a jeho vedení. V areálu budou prostory pro přednášky školám, odborníkům i veřejnosti. Expozici představím i z pohledu finančního. Neopomenu představit Geopark Vysočina, jeho vznik, charakteristiku, cíle, aktivity a geologii území.

V třetí části se budu věnovat vytvoření zajímavých a poutavých tras. Od těchto tras předpokládám, že pomohou dostat návštěvníky z výchozích míst na Staré Město do expozice. V Telči je navštěvováno hlavně náměstí Zachariáše z Hradce a Státní zámek Telč. Doufám, že tato bakalářská práce a trasy přispějí k růstu zájmu o nejstarší část Telče, právě Starého Města. Práce je také vytvořena s cílem zvýšit zájem o geologické vědy. Trasy vytvořím celkem tři. Výchozí bod první trasy bude centrální parkoviště v ulici Na Sádkách. Odtud trasa povede přes historické centrum, okolo Staroměstského rybníka, kostela Matky Boží a k expozici v ulici Špitální. Druhá trasa bude mít výchozí bod na vlakovém a autobusovém nádraží, ze kterého se vydáme okolo Staroměstského rybníka, Židovského hřbitova a Parního mlýna k expozici. Třetí trasa bude navržena pro kola či koloběžky. Ty si návštěvníci budou moci půjčit na Panském dvoře. Trasa bude mít více možností – buď přes centrum, nebo po hlavní silnici. V přílohách budou vloženy

brožury, které budou k dispozici návštěvníkům a TIC. Brožury budou obsahovat vlastní fotografie.

Během tvorby bakalářské práce jsem si plnila 14týdenní praxi na Informačním turistickém centru, kde jsem se naučila spoustu nových věcí, ověřila jsem si své teoretické znalosti naučené ve škole v praxi, seznámila jsem se s chodem a řízením CR a Odboru kultury a o něco více poznala město Telč.

Motivace

Největším motivujícím prvkem při volbě tématu bakalářské práce bylo, že v Telči žiji celý svůj život, dokonce jsem vyrůstala přímo na Starém Městě. Že tuto městskou část návštěvníci často opomíjejí a nenavštěvují ji, mi vždy přišlo škoda, protože je zde krásná atmosféra nejstarší části města. Zároveň však tuto skutečnost chápu, protože zde není tolik turisticky atraktivních míst jako v centru města. Když jsem tedy zjistila, že je na toto téma možnost psát bakalářskou práci, neváhala jsem. Další motivací pro mě bylo to, že bych svou bakalářskou prací přispěla k povědomí o Starém Městě, a hlavně o nové expozici Geoparku Vysočina.

Cíl práce

Cílem práce je najít optimální řešení a přilákat návštěvníky do nově vznikající expozice v Telči v části Staré Město, připravované v rámci projektu Interreg „Přírodní dědictví rašeliništních krajín regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání“. Hlavní pozornost bude věnována propagaci a vlastní dostupnosti nové expozice pro návštěvníky Telče.

Rešerše literatury

Publikací a knižních titulů o Telči a o její historii je opravdu mnoho. S jejich sháněním a čerpáním z nich jsem neměla žádný problém. Historií Telče se v 19. a 20. století zabývali místní učitelé Jan Evangelista Kypta, Jan Beringer, Jaroslav Janoušek a Josef Rampula. Tito rodáci sepsali několik svazků, prací a děl. Dohromady vytvořili přehledný soupis dějin a popis Telče, podle kterých bylo sepsáno a vydáno mnoho dalších titulů, například: KYPTA, Jan Evangelista, DRDÁCKÝ, Miloš, ed. Dějiny Telče v díle místních historiků. Telč: Drdácký-Aristocrat, 2004. Historie a ochrana kulturního dědictví. ISBN

80-901118-8-2; BERINGER, Jan a Jaroslav JANOUŠEK. Město a panství Telč. [Brno]: GARN, 2016. Monografie měst, městeček a obcí.

Knihy, ze kterých jsem čerpala informace o městě Telči jsou GRYSOVÁ BENEŠOVÁ, Helena a Lubomír PROCHÁZKA. Telč a okolí. Praha: Paseka, 2016. Zmizelá Morava. ISBN 978-80-7432-702-5; HRDLIČKA, Josef. Telč - 900 let: (1099-1999). Telč: Muzejní spolek, 1999. ISBN 80-238-3554-8, HRUDIČKA, Alois, Kostel Matky Boží a jiné církevní památky města Telče, Telč, 1899; NEKUDA, Vladimír a kol.: Vlastivěda moravská, Dačicko, Slavonicko, Telčsko. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2005. ISBN 80-7275-059-3.

O různé problematice týkající se Telče bylo napsáno mnoho závěrečných prací. Zde je výčet prací, které vznikly na VŠPJ: BÍLKOVÁ, Michaela. Srovnání potenciálu CR ORP Dačice a Telč. Jihlava, 2016; ČADOVÁ, Karolina. Cestovní ruch v mikroregionu Telčsko. Jihlava, 2010; JAKŠLOVÁ, Iveta. Analýza finančních prostředků plynoucích do oblasti CR v Městské památkové rezervaci Telč. Jihlava, 2016, KRETSCHMANNOVÁ, Dana. Městská památková rezervace Telč – postoje občanů a veřejné správy k regeneraci a významu pro cestovní ruch. Jihlava, 2009, KŘÍŽOVÁ, Leontina. Profil návštěvníka města Telč. Jihlava, 2013, VESELÁ, Hana. Profil návštěvníka zámku Telč. Jihlava, 2009.

Závěrečné práce napsané na VŠPJ na téma vytvoření a propagace stezek/tras: GOLOVÁ, Martina. Naučná a zážitková stezka Adršpašskými skalami. Jihlava, 2010; JIROUTOVÁ, Lucie. Turistická stezka po rozhlednách Orlických hor a podhůří. Jihlava, 2019; POKORNÁ, Martina. Pivovarská cyklotrasa- – podpora zájmu vybrané cílové skupiny. Jihlava, 2019; VIRGLOVÁ, Leona. Víkendová trasa – Zajímavosti a památky ve městě Moravské Budějovice a okolí pro rodiny s dětmi. Jihlava, 2020.

Na téma geoparku byla na VŠPJ napsána pouze jedna práce, a to HRACHOVINOVÁ, Eliška. Analýza potřeb veřejné správy a spolupráce obcí ve vztahu k Národnímu geoparku Železné hory. Jihlava, 2019.

Užité metody

K vypracování své bakalářské práce použiji hned několik metod. Jednou z nich bude studium literatury. Ze skript, učebních textů a odborných knih budu čerpat teorii a odborné termíny. Teorii a fakta o městě Telči budu čerpat z dalších knižních titulů. Tituly jsou vypsané v Rešerši literatury a v Seznamu použité literatury. Další informace a fakta budu čerpat z internetových zdrojů. Jejich výčet nalezneme rovněž v Seznamu použité literatury. K vypracování jak teoretické části, tak i praktické, využiji poznatky ze 14týdenní praxe, kterou si plním na Turistickém informačním centru v Telči. Další použitá metoda je fotografická dokumentace jednotlivých míst a památek. Následující použitou metodou bude řízený rozhovor s manažerem Geoparku Vysočina Mgr. Janem Švaříčkem. K vytvoření této práce použiji zdroje sekundárních dat a práce s nimi. Sekundární data jsou zhodnocené informace primárních zdrojů. Následně jsou tyto data srovnávány s výzkumy podobných témat. Sekundárním zdrojem může být jakýkoli zdroj a poznáme ho podle odkazu či citace na jiný (většinou primární) zdroj. [87]

1 Potenciál cestovního ruchu

Podle zobecňující definice Mariana Gúčika (2010) tvoří základ nabídky cestovního ruchu soubor prvků. Když tyto prvky různě zkombinujeme, vzniknou statky a služby cestovního ruchu. Subjekty nabídky cestovního ruchu pojal Gúčík jako destinaci, podniky a instituce. Nabídka je podmíněna charakterem primární nabídky, na kterou navazuje sekundární nabídka. Atraktivnost, dynamiku a charakteristiku udává primární nabídce přírodní, kulturně-historické předpoklady a organizované akce. Sekundární nabídku pak tvoří různé druhy zařízení a služby, které se účastníkům cestovního ruchu nabízejí. Rozsah a struktura sekundární nabídky jsou závislé na primární. Terciární nabídku tvoří činnosti destinačního managementu, které mají charakter výchovný, informační, environmentální a podobně. Nabídka cestovního ruchu je ovlivněna mnohými vnitřními, a hlavně vnějšími vlivy, například ekonomickými, environmentálními, státními a poptávkou. (Linderová, 2013, str. 50), (Šauer a kol., 2015, str. 77)

1.1 Primární potenciál cestovního ruchu

Na základě primárního potenciálu cestovního ruchu, který je tvořen nabídkou přírodních poměrů, kulturně-historickou nabídkou a organizovanými akcemi, určujeme význam a atraktivitu cílové země či lokality v rámci cestovního ruchu. Primární potenciál je také dělen podle toho, zda byl utvořen přírodními vlivy, či činností člověka, tedy kulturně-historické podmínky a organizované akce. (Linderová, 2013, str. 53)

1.2 Sekundární potenciál cestovního ruchu

Potenciál cestovního ruchu v rámci sekundární nabídky zahrnuje prostředky, kterými se snažíme dosáhnout účasti na cestovním ruchu. Tvoří ji všechny druhy zařízení a služeb, které využívají účastníci CR, dále vytváří prostředky a podmínky, které využívá potenciál primární. (Šauer a kol., 2015, str.86) Tvoří ji suprastruktura, infrastruktura a všeobecná infrastruktura cestovního ruchu. (Linderová, 2013, str. 54)

1.3 Terciární potenciál cestovního ruchu

Terciární potenciál zahrnuje zejména organizační strukturu v dané destinaci. Hlavní složkou terciárního potenciálu je tvorba, příprava a marketing produktů v destinaci. (Šauer a kol., 2015, str. 77)

2 Základní charakteristika města Telč

Telč je malebné město uprostřed Kraje Vysočina, čítá 5 240 obyvatel (ke dni 31. 12. 2019), leží v jihozápadním koutě Moravy v Českomoravské vrchovině. Zhruba 30 kilometrů severně leží krajské město Jihlava a stejně tolik kilometrů jižně státní hranice s Rakouskem. Město Telč je proslavené hlavně svým náměstím s renesančními domy, s podloubím, dvěma kašnami a morovým sloupem uprostřed. Na náměstí také najdeme hodnotný zámek v renesančním Náměstí Zachariáše z Hradce bylo postavené mezi třemi rybníky, které sloužily k obraně náměstí a zámku. Nejstarší částí Telče je Staré město, které bylo podle pověsti založeno v roce 1099 společně se základy kostela Matky Boží. Telč je od roku 1992 na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Cestovní ruch je v Telči hodně sezonní, nejvíce návštěvníků má město přes léto. [1]

Město Telč je rozdělené do pěti částí: Vnitřní Město, Staré Město, Štěpnice, Podolí a Studnice. Část Studnice leží až za městem směrem na Jihlavu. [2]

Kromě cestovního ruchu v Telči fungují i jiná pracovní odvětví, například firmy Starkon Telč, s. r. o., Sates Čechy, s. r. o., Zemědělské stavby Jihlava, a. s., Telčská strojírenská, a. s., Služby Telč, spol. s r. o., Ekoplast Telč s. r. o., a další. [3]

V Telči jsou dvě mateřské školy – Komenského a Nerudova. Základní školy zde nalezneme také dvě, Masarykova a Hradecká. K dalším vzdělávacím zařízením patří Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč. Na Gymnáziu Otokara Březiny mohou studenti navštěvovat osmileté a čtyřleté gymnázium. Na Střední odborné škole mohou studovat obor Ekonomika a podnikání, kde se později mohou profilovat formou výběrových předmětů na cestovní ruch nebo veřejnou správu a nově management kulturního dědictví. Dále mají ve městě pobočky dvě vysoké školy: České vysoké učení technické Praha a Masarykova univerzita Brno (Univerzitní centrum Telč). K zájmovým zařízením patří Základní umělecká škola Telč, kde se děti učí výtvarnému a hudebnímu umění, a Dům dětí a mládeže, kde mohou děti navštěvovat různé zájmové kroužky. [4]

Jak už jsem zmínila výše, Telč je součástí Světového dědictví UNESCO od roku 1992. Telč je také součástí sdružení obcí Českého dědictví UNESCO, které hájí zájmy měst z České republiky zapsaných na Seznamu světového dědictví. Důležitou náplní práce sdružení je vzájemná propagace, osvěta a vzdělávání. [5]

Dalším sdružením, jehož je Telč členem, je Česká inspirace. Spolupráce měst Českého Krumlova, Litomyšle, Hradce Králové, Poličky a Telče byla založena 5. července 1995 s cílem aktivně přispívat k rozvoji cestovního ruchu se zaměřením na kulturní nabídku již zmíněných měst. [6]

Město Telč zaujímá místo i ve Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Toto sdružení vzniklo roku 1990; jeho členy jsou především historické obce nebo části obcí, jejichž území má dochovanou významnou kulturní hodnotu, zejména pak nemovitě památky. [7]

Telč má několik partnerských měst. Spolupráci se slovenským městem Šaľa navázala Telč již před rokem 1989. Rakouské město Waidhofen an der Thaya z oblasti Waldviertel spolupracuje s Telčí od roku 1991. Švýcarské město Belp navázalo spolupráci v roce 1991 a na znamení partnerství byla v roce 1998 postavena Belpská lávka přes Ulický rybník. Další spolupráce je s městem Rothenburg ob der Tauber v Německu, také z roku 1991. V roce 1993 bylo podepsáno partnerství s americkým městem Wilber. [8]

2.1 Historie města

Podle místní legendy bylo město založeno roku 1099, kdy moravský kníže Ota I. vyhrál bitvu na místě dnešního Starého Města nad českým knížetem Břetislavem. Jako poděkování za vítězství zde nechal postavit kapli Nanebevzetí Panny Marie (později byla přebudována na kostel Matky Boží) a osadu. Toto však není historicky nijak doloženo. První písemně doložená zmínka o Telči je z roku 1335 v životopise Karla IV. Zde se uvádí, že Jan Lucemburský zastavil Telč a ve stejném roce ji vykoupil jeho syn Karel. Ten v roce 1339 Telč vyměnil s Oldřichem z Hradce za hrad Bánov, a tak se město stalo vlastnictvím pánů z Hradce. Oldřich nechal postavit románskou věž sv. Ducha a přilehlý kostel. Na protějším konci náměstí nechal postavit gotický hrad. Postupně se okolo náměstí stavěly domy s kamennými přízemími. Také byl zbudován kostel sv. Jakuba. V roce 1354 získalo město právo hrdelní. Šibenice byla na místě dnešní rozhledny na Oslednicích a mečem se stínalo v místech, kde dnes stojí pošta. Město vzkvétalo, ale později utrpělo rány mnohočetnými požáry. Roku 1423 byla Telč dobyta husitským vojskem. V 15. století město získalo právo na vaření piva, prodej soli a na jarmarky. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 7)

V polovině 16. století panství převzal Zachariáš z Hradce. Zachariáš byl velmi vzdělaný a bohatý šlechtic. Roku 1553 se oženil s Kateřinou z Valdštejna a tím získal mnoho dalšího majetku a panství, například Příbyslav, Polnou a Borovou. Za jeho vlády rychle vzkvétala místní ekonomika. Rozkvět zaznamenala hlavně Telč a okolí. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 11)

Zachariáš nechal přestavět gotický hrad na renesanční zámek, včetně vzácných interiérů. Domy na náměstí byly také přestavěny na renesanční, objevily se zde první renesanční štíty a podloubí. Díky těmto přestavbám se Telč stala významným historickým městem a byla zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 11)

Zachariáš byl dvakrát ženatý. Jeho první manželka Kateřina z Valdštejna (sňatek v roce 1553) mu porodila syna Menharta Lva. Kateřina zemřela r. 1571, Menhart zemřel již v roce 1579. Hned po smrti první manželky vstoupil Zachariáš do druhého manželství s Annou ze Šlejnic, se kterou měl dceru Kateřinu. Zachariáš po dlouhé nemoci zemřel roku 1589. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 12)

Zachariáš a ostatní páni z Hradce po sobě nezanechali žádného mužského dědice. Jedinou dědičkou všech panství byla Jáchymova sestra Lucie Otilie. Ta byla manželkou Viléma Slavaty. Když Lucie Otilie roku 1633 zemřela, veškerá její panství zdědil její nejstarší syn Adam Slavata. Její druhý syn Jáchym Oldřich zdědil panství Telč. (Beringer, Janoušek, 2016, str. 19, 26)

V letech 1618–1648 probíhala třicetiletá válka, která ublížila českým zemím; panství Telč trpělo pod náporem švédských vojáků. Panství postupně vedou Slavatové Vilém, Jáchym Oldřich a Ferdinand Vilém. Nejvýznamnější zde však byla manželka Jáchyma Oldřicha, později vdova Františka Slavatová z Meggau. Ta se snažila pomáhat obyvatelům, jak nejvíce to šlo, hmotně i finančně. Do Telče pozvala jezuity, kteří tu vybudovali jezuitskou kolej naproti zámku (v letech 1651–1654). Součástí koleje byl také jezuitský seminář (r. 1656). V roce 1667 byl dostavěn kostel Jména Ježíš, který také patřil k jezuitské koleji. Rod Slavatů vymřel, protože neměl mužského dědice. Marie Barbora, Dcera Jáchyma Oldřicha, byla manželkou hraběte z Lichtenštejna a Kastelkornu. Panství Telč tudíž převzal tento rod. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 15) (Beringer, Janoušek, 2016, str. 28)

Do Telče tedy opět přichází nový rod, Lichtenštejn-Kastelkorn. Prvním pánem z tohoto rodu byl František Antonín, který se zasloužil o další rozvoj panství. Postavil kostel sv. Jana Nepomuckého za Telčí a rozšířil kapli sv. Vojtěcha. František zemřel roku 1761, opět bez mužského dědice. Jeho příbuzný hrabě Alois Podstatský spojil rody a vznikl tak nový, Podstatští-Lichtenštejn. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 17) (Beringer, Janoušek, 2016, str. 32)

V 18. století panství poznamenalo vrchnostenský útisk. Poté se vzpamatovalo a měšťanský stav a bohatší měšťané postavili kašny, mariánský sloup, sochy a kaple. V roce 1773 byl zrušen jezuitský řád; z jejich koleje vznikly kasárna a o rok později bylo zrušeno gymnázium. V roce 1785 byl zrušen i kostel sv. Ducha [9]

V roce 1825 dostal Telč do své správy Leopold II. Podstatský z Lichtenštejna, který miloval hudbu a divadlo. V zámeckém divadle bylo odehráno okolo 180 představení, z nichž bylo 48 hudebních. Tato představení byla jak česká, tak i německá. Městu bylo za působení Leopolda II. Podstatského císařem Ferdinandem V. darováno právo na dobytčí trhy, které trvaly 14 dní. Měšťané, kteří měli právo várečné, založili měšťanský pivovar v městské části Podolí. V roce 1834 zde byla zřízena pošta. Tento rod sídlil v Telči až do roku 1945, poté byli vysídleni do Rakouska. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 21) [9]

V roce 1848 byla v Telči zřízena Národní garda. Jejího vedení se chopil Adolf Podstatský Lichtenštejn, bratr Leopolda II. Podstatského. Garda čítala přes 200 členů. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 22)

V 19. století se město výrazně rozvíjelo a industrializovalo. Na náměstí nastaly značné změny. V roce 1827 byla horní kašna se sochou Siléna přestavěna na kamennou a získala tak dnešní podobu. Druhá polovina století byla ve znamení národního uvědomění. V roce 1852 byla založena škola, nižší reálka. Učitelé a profesori z reálky dali vznik spolkům, jako například Sokolu, Národní jednotě, Omladině atd. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 22, 23)

Rozkvět města však přerušilo vypuknutí první světové války. Válka zasáhla téměř všechny rodiny v Telči. Muži byli odvedeni na frontu a zbylí obyvatelé města se soustředili hlavně na přežití a obživu. S válkou samozřejmě přibývalo raněných a mrtvých. Hned po vypuknutí války se rozhodla hraběnka Leopoldina Podstatská

z Lichtenštejna postavit na své vlastní náklady útulek pro raněné z války. Útulek svému účelu sloužil až do roku 1916, kdy byl uzavřen. Hospodářský růst a rozkvět města v období války ustrnuly. Některé továrny se musely místo civilní výroby zaměřit na vojenskou. Například Vystrčilova továrna, která doposud vyráběla hospodářské stroje, musela začít vyrábět šrapnely a části granátů (v letech 1915–1918). (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 32)

Ke konci války se v Telči konala národní manifestace na podporu vzniku samostatného československého státu. Hlavním iniciátorem byl František Staněk, poslanec a předseda Svazu říšských poslanců českých. Na náměstí se shromáždilo celkem 20 000 účastníků, ke kterým promluvili politici Vladimír Tusar a Václav Klofáč. 28. října 1918 byl na nádraží vyvěšen prapor červenobílé barvy a rychle se začala šířit zpráva o vzniku Československé republiky. V ten den prošel Telčí slavnostní průvod, který tvořili sokolové v krojích, obyvatelé města i okolních obcí, všechny spolky i mládež. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 33)

V období mezi válkami se městu opět začalo dařit. V první polovině 20. století byly postaveny budovy jako Hospodářské družstvo ve Staňkově ulici, sokolovna a Katolický dům s orlovnou v Jihlavské ulici. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 39)

Dne 13. října 1928 navštívil Telč prezident republiky Tomáš Garrigue Masaryk. Jeho návštěvě předcházely dlouhé přípravy. Při této příležitosti bylo pořízeno zlaté pero, kterým prezident napsal zápis do městské kroniky. Pero bylo poté uloženo do městského muzea a bylo znovu použito až v roce 1946, kdy Telč navštívil Edvard Beneš, poté roku 1991 Václavem Havlem, roku 2004 Václavem Klausem a naposledy v roce 2015 Milošem Zemanem. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 39)

Ke konci roku 1938 byli ve městě přivítáni uprchlíci z pohraničního pásma u Slavonic. Dne 15. března 1939 byl zřízen protektorát Čechy a Morava a v platnost vstoupily říšské zákony. V Telči byly zavedeny potravinové lístky a dvojjazyčné nápisy. Poslední zbytky německé armády opustily Telč 8. května 1945 a o den později vjela do města Rudá armáda. V roce 1946 byl zámek prohlášen za státní. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 40)

Po roce 1948 se město pomalu snažilo navázat na poválečný politický i hospodářský rozvoj. Historický vzhled města naštěstí zůstal válkou nedotčený. V roce 1970 prohlásilo

ministerstvo kultury historické jádro města městskou památkovou rezervací. To připsalo městu jeho hodnotu a historickou výjimečnost. Následkem byl rozvoj cestovního ruchu a zvýšený zájem filmařů. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 45)

V roce 1989 padl komunistický režim; ve městě bylo obnoveno mnoho spolků a kvetl zde i kulturní život. Pro cestovní ruch a památky byla politická změna velikým přínosem. Zámek byl prohlášen za národní kulturní památku, a tak jeho oblíbenost a návštěvnost rostly. Popularitu Telče také zvýšilo zapsání historického centra na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO v roce 1992. Přidání Telče na seznam UNESCO zvýšilo zájem návštěvníků a cestovní ruch začal v Telči hrát významnou roli. V roce 1995 bylo Staré Město prohlášeno za památkovou zónu. To bohužel Starému Městu nepomohlo, návštěvníci i nadále Staré Město často opomíjejí. V roce 1996 byl na Starém Městě postaven Dům s pečovatelskou službou, ze kterého nyní bude expozice Geoparku Vysočina. (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 46)

V novém století se město dočkalo dalšího rozvoje. Například byla postavena nová hasičská a policejní stanice na Starém Městě, dokončena byla přístavba Gymnázia Otokara Březiny v Hradecké ulici, které se později spojilo se Střední odbornou školou Telč. Z Motorpalu Telč se stala Telčská strojírenská, byly provedeny rozsáhlé rekonstrukce ulic, byla zbudována železniční zastávka na Starém Městě, probíhaly opravy a archeologické vykopávky na náměstí. V roce 2009 zde proběhla Dolnorakouská zemská výstava Horn–Raabs–Telč a historické oslavy 910 let od založení města. Také se zde natáčelo mnoho filmů, dokumentů a pohádek, například pohádka Dům U Zlatého úsvitu, historický film Deník Angeliky či rodinná sága Borgiů. Telč také navštívily významné osobnosti – v roce 2004 prezident Václav Klaus, v roce 2011 Norman L. Eisen (velvyslanec USA v ČR). [10]

V roce 2015 město navštívil prezident Miloš Zeman, Otto Jelinek (kanadský velvyslanec) předal starostovi města klíč od České Kanady. Roku 2016 padla rekordní návštěvnost Telče: na zámku bylo 92 740 návštěvníků. V roce 2017 město oslavilo 25. výročí zápisu na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a 490 let od narození Zachariáše z Hradce. Téhož roku předal ministr životního prostředí Richard Brabec starostovi certifikát Národní geopark Vysočina. V Telči se i nadále rekonstruovalo, opravovalo a stavělo (např. nová cyklostezka v Lipkách, rekonstrukce ulic, rekonstrukce Štěpnického rybníka apod.). V roce 2018 proběhly oslavy 100 let od vzniku

Československa, o rok později proběhly oslavy 920 let od založení města. V roce 2020 postihla celý svět pandemie viru SARS-CoV-2; nevyhnula se ani Telči. Byl vyhlášen nouzový stav. Z tohoto důvodu se tento rok odehrálo jen malé množství akcí., Stravovací a ubytovací zařízení byla zavřena, provoz na městském úřadě byl omezen a probíhala domácí online výuka školáků a studentů. Na státním zámku však probíhaly rozsáhlé rekonstrukce, byl otevřen nový ranč, dokončena byla rekonstrukce Domu dětí a mládeže Telč. [11]

Díky zapsání na Seznam světového dědictví UNESCO v roce 1992 a postupnému rozvoji města vzrostla návštěvnost tuzemskými i zahraničními turisty a zvýšila se i popularita města.

3 Potenciál cestovního ruchu v Telči

Největší potenciál pro cestovní ruch v Telči přináší její dlouhá a bohatá historie a dochované významné a cenné památky. Významným podmětem pro CR je také zápis na Seznamu světového dědictví UNESCO, který Telči přidal na hodnotě, atraktivnosti a zájmu. Podíl na CR mají početné akce, které jsou blíže přestaveny v kapitole 4.1.5 Organizované akce.

Funkčně-prostorová typologie středisek cestovního ruchu podle Vystoupila a kol. (2016) řadí město Telč do typu Historické město, kde je velké zaměření na městský cestovní ruch. (Vystoupil a kol., 2016, str. 180)

3.1 Primární potenciál

Za primární potenciál CR jsou považovány přírodní, kulturně-historické podmínky a organizované akce. (Linderová, 2013, str. 53)

3.1.1 Přírodní podmínky

Přírodní podmínky jsou nejdůležitějším faktorem pro cestovní ruch a rekreaci jeho účastníků. Tyto předpoklady zahrnují reliéf krajiny, přírodní zdroje a útvary – pohoří, roviny, skalní města, jeskyně, propasti a podobné. Dalším předpokladem je vodstvo, tedy vodní plochy a vodní toky (oceány, moře, jezera, přehrady, řeky atd.), zahrnuje také faunu a flóru, klima a ochranu přírody. (Šauer a kol., 2015, str. 77, 78)

Poloha a povrch

Město Telč se nachází v jihozápadní části Kraje Vysočina, který se rozprostírá v geomorfologické oblasti Českomoravská vrchovina. Nejvyšším vrcholem jak kraje Vysočina, tak Českomoravské vrchoviny je Javořice, vysoká 837 m n. m. Nadmořská výška města Telče je 514 m. (Nekuda a kol., 2005, str. 802)

Klima

Evžen Quitt, český klimatolog a geograf, zařadil město Telč do mírně teplé klimatické oblasti, která spadá pod klimatickou jednotku MT5. Od západu, severu a východu navazuje na tuto jednotku chladnější oblast MT3. Průměrné roční teploty se zde pohybují

mezi 6 a 7 °C. Letní počasí se zde drží průměrně 35 dnů, jež mají nad 25 °C. Průměrný počet zimních dnů, tedy těch mrazových, je 141. Roční úhrn srážek je dlouhodobě v průměru 617 mm. (Nekuda a kol., 2005, str. 49, 50) [12]

Hydrosféra

V samotné Telči se nachází tři rybníky: Staroměstský, Ulický a Štěpnický. Historické jádro města je obklopeno právě Ulickým a Štěpnickým rybníkem. Celková rozloha třech rybníků je přibližně 28 ha. Nejrozsáhlejší Staroměstský rybník obklopuje Staré Město. [13]

Městem protéká Telčský potok, který je pravostranným přítokem Moravské Dyje. Délka jeho toku je celkem 10,1 kilometrů. Potok pramení v části Telč-Studnice. (Nekuda a kol., 2005, str. 51)

Město a nejbližší okolí leží v umoří Černého moře.[78]

Biosféra

Flóra je na Vysočině poměrně jednotvárná. Původně se zde nacházela vegetace tvořená kyselými bučinami, které měly poměrně chudé bylinné patro. V dnešní době zde spatříme smrkové monokultury s nejčastěji se vyskytujícím smrkem ztepilým. Také se zde vyskytuje jedle bělokorá a borovice lesní. (Nekuda a kol., 2005, str. 55)

I na Vysočině bohužel nalezneme ohrožené rostlinné a zvířecí druhy. Mezi ty rostlinné patří například orchideje či fialově kvetoucí koniklec luční. K ohroženým zvířecím druhům patří žáby kuňky obecné, dále pak ptáci hnízdící v dutinách stromů, například dudek chocholatý, kterého můžeme výjimečně zahlédnout v dubových lesích v říčních údolích Jihlavy nebo Rokytne. [14]

Ve městě najdeme celkem dost zeleně, přibližně 11 m² na obyvatele. Z toho je 67 % u rodinných domů. Na veřejných plochách je celkem 8,5 ha zeleně, z toho je 7 ha zeleně zámeckého parku. [15]

Ochrana přírody

Na Vysočině najdeme velmi zachovalou a chráněnou přírodu. Nalézají se zde dvě velkoplošná chráněná území: CHKO Železné hory (rok vyhlášení 1991, rozloha 284 km²) a CHKO Žďárské vrchy (rok vyhlášení 1970, rozloha 709 km²). [16] [86]

Na Telčsku je významná Javořická vrchovina. Zde bychom našli například NPP rybník a rašeliniště Zhejral (předmětem ochrany je zachovalé rašeliniště a výskyt několika ohrožených druhů živočichů i rostlin). NPR zde žádná není. Z přírodních památek zde nalezneme například PP rybník v Černíči (výskyt vzácné vodní květeny a ptactva), PP rybník Horní Mrzatec (stojaté vody s nízkých a středním obsahem živin), PP Horní Nekolov (lesní ekosystém), PP Míchova skála (skalní žulový útvar) či PP Rašelinné jezírko Rosička (ekosystém, rašeliniště, ohrožené druhy rostlin a živočichů). Přírodních rezervací je zde hned několik, například PR Jechovec (společenstvo prameništních olšin, rozsáhlé bleduliště), PR Luh u Telče (lužní les jedlobukového stupně), PR Mrhatina (geomorfologické jevy a přirozený bukový porost), PR Roštýnská obora (zachovalá blízká lesní společenstva, trvalé podmínky pro ohrožené druhy rostlin a živočichů), PR Štamberk a kamenné moře (společenstva bučin, podhorských trávníků a vřesovišť, skalní útvary dokazující mrazové zvětrávání, balvanový proud a kamenné moře), PR Velký pařezitý rybník (rybník s přilehlými rašelinnými březinami a mokřadními olšinami). [17]

3.1.2 Geopark Vysočina

Jak jsem zmínila v předchozí kapitole, tato bakalářská práce se zaměřuje na propagaci nové expozice Geoparku Vysočina.

Charakteristika geoparků obecně

Geopark je označení pro jednotné území. Pomocí aktivit podává představu o vývoji Země a ukazuje, jaký vliv má neživá příroda na živou a naopak, včetně ekonomiky, kultury a společnosti lidí. K těmto aktivitám můžeme zařadit geostezky, geoprůvodce, muzea a jiná vzdělávací centra. Geoparky přispívají k péči o přírodu, krajinu a k rozvoji udržitelného turismu. Vzdělávacím cílem je zvýšení povědomí o neživé přírodě a jejích jevech. (Pachrová, 2011, str. 108, 109)

Geopark Vysočina

Cílem této bakalářské práce je vytvořit poutající propagaci a přilákat návštěvníky do nové expozice Geoparku Vysočina v Telči v městské části Staré Město. Expozice je připravována v projektu Interreg „Přírodní dědictví rašeliništích krajin regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání.“

Charakteristika

Geopark Vysočina se nachází z velké části na Jihlavsku, nalezneme zde významné geologické jevy, činné i nečinné lomy, krásné skalní scenérie, rašeliniště, unikátní biotopy, kulturně-historicky významné město Telč, které je zapsané na Světovém seznamu UNESCO, a mnoho dalšího. Toto území je také silně spjata s dlouhodobou kamenickou tradicí, která se prolíná z přírody do života lidí, například v architektuře. Rozloha Geoparku Vysočina činí 180,22 m². [55]

Geologická charakteristika území

Naši krajinu vytvořilo variské (hercynské) vrásnění. Vpřed 340 miliony let zde byla horská pásma vysoká přes šest kilometrů. Vlivem eroze se snižovala. Velehory zanikly a zanechaly nám zde vrchovinu, jejíž nejvyšší horou je Javořice s nadmořskou výškou 837 m. Půdu geoparku tvoří zejména žula, která zde byla v minulosti, ale je i v dnešní době hojně využívána. Celý Geopark Vysočina má jedinečnou přírodu, je bohatý na zážitky a má silný Genius loci. [18]

Vznik Geoparku Vysočina

V letech 2010–2017 byl Geopark Vysočina obecně prospěšnou společností. V lednu 2017 obdržel starosta Telče Roman Fabeš od ministra životního prostředí Richarda Brabce certifikát, který stvrzuje titul národního geoparku. Pro získání tohoto titulu musí každý geopark splnit podmínky Charty národních geoparků ČR. Titul je udělován pouze na čtyři roky, poté musí geopark splnění těchto podmínek znovu dokázat. [19]

Cíl Geoparku Vysočina

Hlavním cílem Geoparku Vysočina je poskytnout veřejnosti přístup ke kulturnímu a přírodnímu dědictví ve společném regionu s Rakouskem. Cílem je také vznik interaktivní cyklotrasy s vyhlídkami, kulturními a přírodními památkami. Důležitým prvkem projektu bude archiv obsahující historické materiály Regionu Renesance. Na archiv bude navázán průvodce v interaktivní podobě, tedy mobilní aplikace, která provede návštěvníky po regionu a seznámí je s jeho historií, představí řemesla a přírodní fenomény například z oblasti geologie. Dalším důležitým cílem je vést návštěvníky k trvale udržitelnému přístupu ke krajině a kulturnímu dědictví regionu. Součástí dalšího rozvoje je vznik dřevěné naučné stezky, která povede korunami stromů v okolí hradu

Roštejn, a také rozhledna na Javořici. Dosažení těchto cílů Geoparku Vysočina by měla pomoci spolupráce s rakouským příhraničním regionem Mühlviertel. [20]

Aktivity Geoparku Vysočina

Aktuálně Geopark Vysočina nabízí naučné stezky, které jsou doprovázeny virtuálními průvodci. Díky mobilní aplikaci na chytrém telefonu si vyfotíme QR kód nebo BeeTagg na stezce a na displeji se nám ukáže srozumitelný výklad. Klasická informační tabule, jak ji známe, byla nahrazena takzvaným tagglistem, pomocí kterého se dostaneme právě na mobilním telefonu do aplikace. Tento způsob pomáhá vyvolat zájem zejména mladých lidí o naučné stezky a přírodní a kulturní památky. Tagglisty jsou oproti informačním tabulím lépe umístitelné a v přírodě a u kulturních památek nepůsobí rušivě. Bylo vytvořeno celkem devět zastavení na třech zážitkových trasách, které se navzájem prolínají. [55]

Na území geoparku je i další poměrně velké množství stezek, ať už vycházkových, naučných, cyklostezky, či hipostežky, což je turistika na koních na vyznačených trasách. Na Mrhatině a Štamberku se provozuje horolezectví. [55]

Další aktivitou je geocaching. Tato aktivita je něco mezi sportem a turistikou. Smysl spočívá v hledání ukryté schránky, kterou najdeme pomocí zeměpisných souřadnic. Schránce se přezdívá keš nebo keška. Kombinací geocachingu a mobilní aplikace vznikla hra Geofun. [21]

U Roštejnské obory můžeme navštívit naučnou venkovní geoexpozici. Zde je k prohlédnutí pět druhů hornin z Českomoravské vrchoviny s jejich popisem. [55]

3.1.3 Kulturně-historické podmínky

Zámek Telč

Telčskému zámku spolu s jeho rozlehlým areálem se právem přezdívá perla moravské renesanční architektury. Původně zde stával gotický hrad. Ten byl v 16. století přestavěn na reprezentativní sídlo. Jeho styl byl ovlivněn italskou renesancí. Původní zachovalé exteriéry doplňují ve své kráse interiéry zámku. Nejvýznamnější výzdoba interiéru je ve Zlatém sále, a to bohatě vyřezávaný dřevěný kazetový strop. Kazetové stropy najdeme i v Modrém a Rytířském sále. Obytné místnosti se nachází v severní části zámku. Ty mají autenticky dochovanou výzdobu z doby posledních majitelů zámku – Podstatských

z Lichtenštejna. Z druhého nádvoří zámku se dostaneme do francouzské zámecké zahrady. [24]

Interiér zámku si můžeme projít s průvodcem na dvou trasách. Trasa A nás provede renesančními sály. Interiéry těchto sálů se dochovaly v neporušené podobě. Nejkrásnější místností je Zlatý sál, jeho strop zdobí vyřezávané kazety. Trasa B, Obytné místnosti posledních majitelů zámku, nám přiblíží, v jakém prostředí žili majitelé zámku Podstatští-Lichtenštejni. [25]

V sezoně roku 2020 byla zpřístupněna pouze trasa B z důvodu rozsáhlé rekonstrukce. Na zámku probíhají stavební práce v rámci projektu Revitalizace památky světového dědictví UNESCO. [26]

Náměstí Zachariáše z Hradce

Telčské náměstí Zachariáše z Hradce vykazuje stylové znaky z doby, kdy baroko navazovalo na renesanci. Za stavitelský rozmach v době baroka vdčíme hraběnce Františce Slavatové z Meggau. Ta si do Telče v polovině 17. století pozvala jezuity, pro které postavila kolej a kostel na náměstí. Jezuité pomáhali Telči vzkvétat. Zbudovali zde gymnázium, hudební školu a několik staveb rekonstruovali. [27]

Náměstí je obklopeno souborem gotických a renesančních domů s podloubím a zdobenými štíty v barokním, renesančním a klasicistním stylu. [28]

Dům č. 10 – radnice

Městská radnice zde stojí již od 15. století, první zmínka o ní pochází z roku 1443. V roce 1499 ji zničil výbuch a v roce 1530 vyhořela. Pověst praví, že radnice vybuchla během zámecké slavnosti. Na hostině došlo víno, tak začal sluha hledat nový soudek. V radničním sklepě položil omylem zapálenou louč na sud se střelným prachem. Nynější podoba radnice je z roku 1574; budova stojí na místě dvou původních domů. Interiér byl několikrát předěláván, v roce 1977 bylo podkroví přestavěno na kanceláře. V budově nalezneme městský úřad a turistické informační centrum. V letech 2020–2022 probíhá rekonstrukce celého domu. [29]

Kašna se sochou sv. Markéty

Kašna byla původně dřevěná a byla postavena v dobách Zachariáše z Hradce. V roce 1611 byla přestavěna na kamennou a získala tak dnešní podobu. Socha na kašně

zpodobuje svatou Markétu, patronku Telče, a pochází ze druhé poloviny 17.století. Dle lidového povídání má podobu telčské dívky. [30]

Kašna se sochou Siléna

Tato kašna byla postavena později než kašna sv. Markéty a také byla nejprve dřevěná. Kamennou podobu získala v roce 1872. Socha zobrazuje Siléna, který v náručí drží malého Dionýsa, jehož dle řeckých bájí prováděl a vychovával. [30]

Mariánský sloup

Mariánský sloup, zvaný též morový, byl zbudován v letech 1715–1720. Zuzana Hodová odkázala ve své závěti městu 1000 zlatých. Podle jejího odkazu byl sloup postaven. Vytvořil jej sochař David Lipart z Brtnice spolu s kameníkem Františkem Neuwirtem. Na podstavci můžeme vidět sochy svatých Jana Nepomuckého, Jakuba, Františka Xaveria, Rocha, Sebastiána a sochu anděla strážného. V jedné jeskyni je socha svaté Rosalie a ve druhé svaté Marie Magdaleny. Nahoru se tyčí sloup z mraků, zakončený zeměkoulí, na které stojí Panna Marie. [30]

Horní (Velká) brána a kamenný most

Horní bránu, které se též říká Velká, původně tvořily dvě brány, každá z jedné strany příkopu. Vnější brána se dochovala. Jednopatrová budova z 2. poloviny 16. století nyní slouží jako penzion a její fasáda je zdobená sgrafitem. Nad průjezdem je pětিলistá růže s rokem 1629, kdy pravděpodobně proběhly opravy hradeb. Druhá brána byla zbořena v roce 1833. Most, který vedl přes příkop mezi branami, byl původně dřevěný, možná i dokonce padací. V 17. století byl nahrazen kamenným. [31]

Dolní (Malá) brána

Dolní bráně se také říká Malá. Bývala součástí městského opevnění. Postavena byla roku 1579 při přestavbě zámku, na který navazuje. Dříve zde stála gotická brána s vodním příkopem a zvedacím mostem. [31]

Technické památky

Parní mlýn

První zmínka o parním mlýně je z roku 1533. V roce 1807 byl mlýn součástí továrny na jemná sukna. Postupně se z mlýna stala barvírna, přádelna a také tkalcovna.

Areál v druhé polovině 19. století spadl do majetku Podstatských-Lichtenšteinů a byl přestavěn zpět k původnímu účelu. Rodina sem na konci 80. let umístila parní stroj, který mlýn poháněl. Obilí se zde mlelo až do roku 1957. [32]

Železnice Telč

O výstavbě železnice v Telči se začalo jednat až v polovině 80. let 20. století. S výstavbou drah, které by propojily Telč s již zavedenou sítí, se začalo v září roku 1897. Výstavbu financovala A. S. místní dráhy Kostelec–Telč. Do provozu byla uvedena o rok později, 13. srpna 1898. V roce 1902 byla trať prodloužena jižním směrem do Slavonic. O rok později byla trať prodloužena ještě do rakouského Weidhofenu an der Thaya. Tím vzniklo přímé spojení až do Vídně. Po 22. květnu 1945 byly uzavřeny hranice s Rakouskem a ukončeny spoje ze Slavonic dále na jih. V roce 2010 bylo vedle vlakového nádraží zprovozněno nové autobusové nádraží. (Hrdlička a kol., 1999, str. 41) (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 29) [33]

Ve spolupráci s projektem DY-THA rail byla v objektu železničního depa postavena expozice Historie železniční dopravy, představující návštěvníkům historii železnic v České republice a v Rakousku. [34]

Sakrální stavby

Věž a kostel sv. Jakuba

Mohutná věž sv. Jakuba měří skoro 60 metrů a byla postavena již ve 14. století zároveň s kostelem. Věží vede 40 kamenných a 150 dřevěných schodů. Nahoře se nám naskytne krásný výhled na celé město i okolí. Ve věži jsou dochované zvony Jakub (z roku 1602) a Marie (z roku 1550). Poté však kostel vyhořel a ním i půlka západního náměstí. Po požáru byl v 15. století opraven a přestavěn na dvoulodní kostel v pozdně gotickém slohu. Křížová chodba vedoucí do kostela ze severní strany byla přistavěna až v roce 1737. Na jejím konci jsou pamětní desky obětem druhé světové války z roku 1994 a pamětní desky padlým v první světové válce, které vyrobili a nazdobili v místní Lidové malírně ve 20. letech minulého století. Interiér kostela rozděluje na dvoulodí klenba na třech pilířích. V presbytáři stojí pseudogotický oltář z roku 1725 a na kůru se nachází původní barokní varhany z roku 1725. [35]

Kostel Jména Ježíš

Kostel Jména Ježíš nechala postavit hraběnka Františka Slavatová, která se zasloužila o velký rozvoj města. Původně jezuitský kostel byl dokončen roku 1667 ve skromném barokním slohu. Kostel je neobvykle orientovaný: jeho boční strana je směrem do náměstí. Má velmi prostornou loď a je bohatě vyzdoben v barokním slohu. Uvnitř je šest bočních oltářů; před oltářem sv. Josefa je pohřbena Františka Slavatová a před oltářem Panny Marie Bolestné je pohřben její manžel Jáchym Oldřich. Naproti každému bočnímu oltáři stojí barokní zpodobnice. Varhany pochází z roku 1903 od firmy Tuček z Kutné Hory. Pod kostelem je prostorná krypta, ve které byli pohřbeni členové Tovaryšstva Ježíšova z místní koleje. V r. 1810 byly jejich pozůstatky přeneseny na hřbitov u kostela sv. Anny. [35]

Věž a kostel sv. Ducha

Na druhé straně náměstí nalezneme kostel sv. Ducha. Ten byl vybudován místo románského kostela. Věž, jež přiléhá ke kostelu, je nejstarší dochovanou stavební památkou na náměstí i v celé Telči. [35]

Kostel sv. Anny

Kostel sv. Anny je obklopen hřbitovem. Nachází se cca 400 metrů východně od náměstí Zachariáše z Hradce. V roce 1672 byl zrušen hřbitov u kostela sv. Jakuba a byl založen nový, fungující až dodnes. V letech 1695–1698 postavilo město ve středu hřbitova kostel. Kostel je jednolodní s valenou klenbou a rovnou zdí presbytáře. [35]

Kostel Matky Boží

Místní legenda říká, že tento kostel byl založen roku 1099. V kostele můžeme vidět původní dochované barokní varhany. Ve věži je nejstarší zvon v Telči z roku 1515. Kostel stojí uprostřed hřbitova, na kterém můžeme najít náhrobní kameny patřící významným osobnostem ze 16. století. Na hřbitově také stojí kaple sv. Rocha postavená roku 1622 s venkovní kamennou pozdně gotickou kazatelnou. [35]

Židovský hřbitov

Židé dříve neměli povoleno pohřbívat zemřelé na území telčského panství, využívali tedy les, později nazvaný Židovec, poblíž Velkého Pěčina. Později pohřbívali zemřelé nedaleko Zadního Vydří. Zde najdeme okolo 150 náhrobků v klasicistním a barokním

stylu, většina z nich je ze 17. a 18. století. V polovině 19. století se hlavním hřbitovem stal tento na Oslednicích za městem. Zde napočítáme až 200 náhrobků. Síň u vchodu sloužila jako obřadní síň, poté jako modlitebna adventistů a v současné době slouží jako galerie. [36]

Galerie a muzea

Městská galerie Hasičský dům

Městská galerie Hasičský dům na náměstí je dnes k dispozici umělcům z okolí města, z celé České republiky, ale i výtvarníkům ze zahraničí. Díla jsou zde vystavována krátkodobě i dlouhodobě. K vystavovanému umění patří například fotografie, malby, kresby, plastiky, keramiky a další umělecké předměty. Přes rok si zde můžeme prohlédnout celkem pět dvouměsíčních autorských výstav. Tato budova, která dříve sloužila jako hasičská stanice, se řadí k nejmladším domům na náměstí v Telči. [37]

Galerie Wimmer

Uprostřed historického náměstí nalezneme první soukromou galerii Wimmer. Otevřena je již od roku 1990. Můžeme si zde prohlédnout nebo i zakoupit realistické obrazy současných malířů, jako například Vladimíra Plachého, Ivany Barazi, Michala Havly, Jiřího Valeše, Aleše Venhody, Františka Jurka a dalších. [38]

Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč

Telčská pobočka Muzea Vysočiny sídlí v prostorách Univerzitního centra Telč. Muzeum je jedno z nejstarších na jihozápadní Moravě. Na jeho založení v roce 1886 měl velkou zásluhu Jaroslav Janoušek, profesor vyšší zemské reálky v Telči. V roce 1897 začal s muzeem spolupracovat Muzejní spolek v Telči (založen díky řediteli reálky a světoznámému paleontologovi a archeologovi Karlovi Jaroslavu Maškovi). Správcem sbírek v muzeu byl Jan Tiray, který napsal několik dílů Vlastivědy moravské. [39]

Muzeum techniky Telč

Muzeum techniky Telč se nachází v areálu bývalé pily (kousek od centrálního parkoviště). V muzeu si můžeme prohlédnout historické automobily, bicykly, motocykly, rádia a telefony, nábytek či například hasičské vybavení. Jedna z expozic je vytvořena jako historické automobilové dílny i s dobovými nástroji. Významnou expozicí je sbírka

kočárků, starých panenek a hraček. Prohlédnout si zde také můžeme, jak vypadala stará kuchyně či ševcovsko-krejčovská dílna a mnoho dalšího. [40]

Sochy na Hrázi a na Dlážkách

Socha svaté Rodiny byla postavena v roce 1727. Financoval ji telčský primátor a obchodník Ondřej Hanusík. V římskokatolické církvi představuje svatá Rodina Pannu Marii, svatého Josefa a Ježíše. [41]

Socha sv. Jana Nepomuckého je hodnotná socha v barokním stylu umístěná na hrázi Ulického rybníka. Pochází z poloviny 18. století. [42]

Socha sv. anděla Strážce je první sochou v řadě v ulici Na Dlážkách, které postavil sochař Kašpar Ober v letech 1740–1750. Barokní socha vyobrazuje anděla Strážce, průvodce na této cestě. [43]

Socha archanděla Michaela je druhá zastávka v řadě soch galerie sochaře Kašpara Obera. Archanděl Michael je vůdce nebeského vojska, které bojuje proti ďáblu. Je vyobrazen jako římský voják držící zdvižený meč. [44]

Socha sv. Jana Nepomuckého je třetí v galerii soch okolo Staroměstského rybníka. Svatý Jan Nepomucký je zobrazen v kanovníckém oděvu a v ruce drží kříž. [45]

Socha sv. Máří Magdalény, čtvrtá socha, zobrazuje svatou, jak drží kříž s ukřižovaným Ježíšem. Má dlouhé vlasy, kterými měla Ježíšovi umýt nohy. [46]

Socha sv. Vendelína zobrazuje patrona rolníků a pastýřů s jeho atributy, kterými jsou pastýřská hůl, kniha, královská koruna a ovce. Je pátým zastavením v galerii soch. [47]

Socha archanděla Rafaela – tomuto archandělu jsou připisovány léčivé schopnosti. Je tedy vyobrazen jako mladík s andělskými křídly a v ruce drží nádobu s mastí. [48]

Socha sv. Jana Křtitele je sedmým zastavením. Svatý Jan Křtitel je prorok a předchůdce Krista. Na soše je oděný v kůži u nohou mu leží beránek – alegorie Krista. V ruce drží hůl zakončenou křížem. [49]

Mariánský sloup u kostela Matky Boží byl postaven v roce 1673. Tehdy byl majitelem telčského panství hrabě Ferdinand Vilém Slavata. Ten byl císařem Leopoldem I. jmenován tajným radou. Hrabě chtěl postavit tento sloup, avšak téhož roku zemřel. Mariánský sloup byl postaven po jeho smrti. [50]

Socha Panny Marie tvoří s protější sochou archanděla Gabriela Zvěstování. Obě sochy též pochází z dílny sochaře Obera. [51]

Na Oslednicích

Cestě k parnímu mlýnu okolo Staroměstského rybníka se lidově říká „po Voskách“. Cesta je však součástí Oslednic. Na Oslednicích se přezdívá cestě a území okolo stejnojmenné rozhledny. Cesta je lemovaná alejí stromů, v polovině narazíme na molo, z něhož je krásný výhled na rybník, Dům s pečovatelskou službou, kostel Matky Boží i na věže kostelů sv. Ducha, sv. Jakuba a Jména Ježíš.

Na okraji Telče kdysi stála dřevěná rozhledna vysoká 16 metrů. V roce 1999 chtěla na tomto místě firma RadioMobil postavit vysílač signálu mobilních telefonů. Město Telč vzneslo podmínku, že stavba musí být zároveň veřejně přístupná rozhledna. Projekt navrhl Atelier architekt – ing. Josef Bárta. Rozhledna je sestavena z ocelové konstrukce. Nahoru na vyhlídkový ochoz se dostaneme po točitém schodišti. Ochoz je ve výšce 31,2 metrů, celková výška rozhledny je 34 metrů a stojí 557 m n. m. Z rozhledny je vidět celá Telč a okolí, dokonce i hrad Roštejn a nejvyšší hora Českomoravské vrchoviny Javořice. [52]

3.1.4 Staré Město

Telč dělíme na Staré Město, kterému je také přidělován titul předměstí, dále Vnitřní Město, Podolí, Štěpnici a Studnice.

První listinná zmínka o Telči pochází z let 1180 a 1209, kdy se nazývala vesnicí (villa Telcz). Zmínka mluví o kostele Nanebevzetí Panny Marie, ve kterém se Přemysl Otakar I. modlil k obrazu Panny Marie při svém tažení do Rakouska.

Jak už jsem zmínila v kapitole o historii, podle místní legendy byla Telč založena už v roce 1099, kdy došlo k bitvě mezi českým knížetem Břetislavem a moravským markrabětem Otou II. právě na území dnešního Starého Města. Bitvu vyhrál Ota II. a jako poděkování za vítězství zde nechal postavit kapli, kterou zasvětil Panně Marii Nanebevzaté. Později v roce 1121 byla kaple rozšířena na kostel. Přilehlé osadě udělil status města a pojmenoval ji Telč. Kostel byl pro občany centrem duchovního života. Tato zpráva o založení není však nijak doložená a neexistuje o ní žádná písemná zmínka,

takže toto datum a okolnosti vzniku Telče mohou být nepřesné. Přesto město oslavuje své založení právě na základě této legendy. (Hrdlička a kol., 1999, str. 7) [53]

Dnešní Staré Město má podobu klasické městské čtvrti. Ulice s rodinnými domy, supermarket, sídliště, hřiště, příroda a historický kostel. Od centra, tedy náměstí, se na Staré Město dostaneme různými cestami. Pěšky se můžeme vydat okolo Staroměstského rybníka, vycházkovou trasou Město a voda. Cesta okolo rybníka po Dlážkách je lemovaná barokními sochami svatých a andělů. [53] [54]

Městská část Staré Město byla v roce 1995 vyhlášena městskou památkovou zónou. [54]

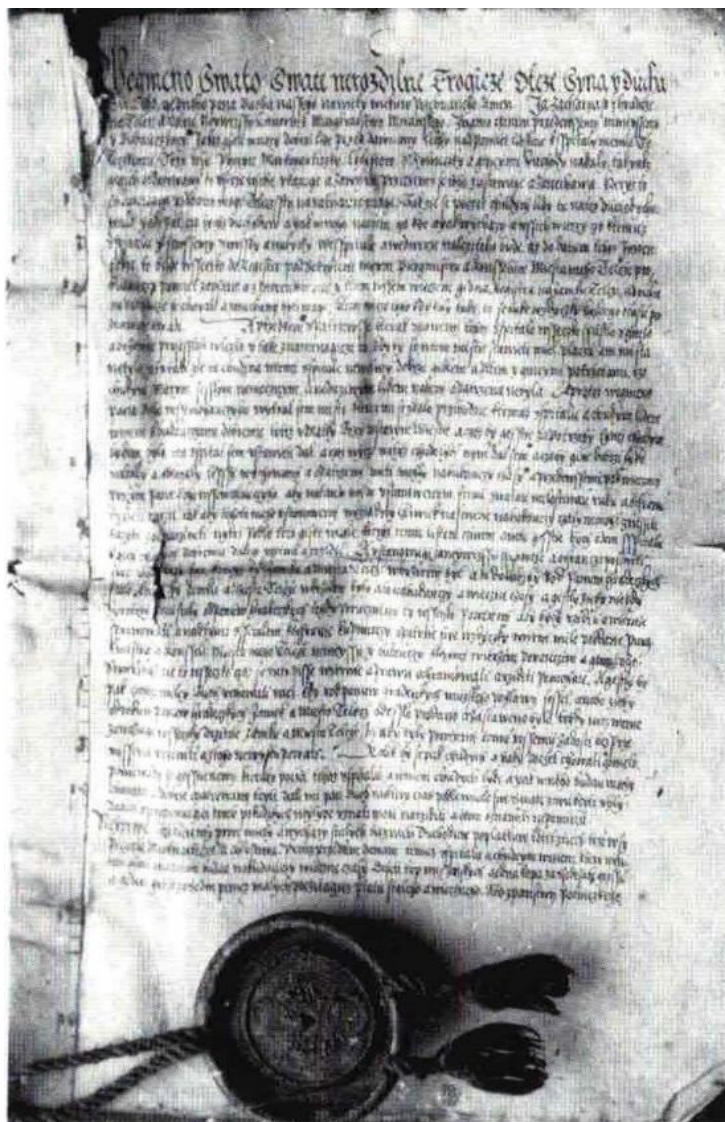
Bývalý špitál a Domov důchodců

Expozice Geoparku Vysočina bude v prostorách bývalého špitálu, později Domova důchodců.

Ve většině vyspělých měst tvořily instituty jako chudobince, špitály a lazarety potřebnou součást charitativní péče o staré, chudé a nemocné. Později vznikly různé řády, jež se staraly nejen o věřící lidi, ale právě i o nemocné a chudé. (Beringer, Janoušek, 2016, str. 156)

Jeden z těchto řádů založil nejmladší syn hraběte z Montpellier roku 1195 ve Francii; nazýval se Řád sv. Ducha z Montpellier, rytíři či špitálníci sv. Ducha. O tři roky později papež Inocenc III. potvrdil řád jako rytířský. V roce 1204 povolal papež špitálníky z řádu do Říma, kde jim daroval kostel Santa Maria in Sassia. V letech 1208–1211 pak byli povoláni rakouským vévodou Leopoldem II. do Vídně a dále na Moravu a do Slezska. Řád se usadil i v Telči u věže a kostela sv. Ducha. Přesná doba, kdy řád v Telči zanikl, není známa, nejspíše však ve 14. století. (Beringer, Janoušek, 2016, str. 156, 177) [56]

V roce 1414 založil Jan z Hradce nový městský špitál na místě toho starého, vedle věže sv. Ducha. Špitál sloužil pro potřeby nemocných a chudých obyvatel města. Špitál podporoval nejen Jan, ale přispívali na něj i mnozí bohatí měšťané. Obyvatelům špitálu dávali stravu, šatstvo a další základní potřeby. Archeologické průzkumy potvrdily existenci hřbitova u bývalého špitálu u sv. Ducha, který nejspíš založili špitálníci. (Grycová, Benešová, Procházka, 2016, str. 9) (Hrdlička, 1899, str. 27)

Obrázek 1 Titulní strana zakládací listiny (Hrdlička a kol., 1999, str. 81)

Když se majitelem telčského panství (r. 1550) stal Zachariáš z Hradce, zrušil v roce 1579 starý špitál a nový vybudoval u kostela Matky Boží na Starém Městě, v místě, kde stávala tehdy již zrušená fara. Špitál byl založen po vzoru špitálu v Jindřichově Hradci, kde ho nechal o 15 let dříve vystavit Zachariášův bratr Jáchym. Zachariáš navíc špitál štědře obdaroval ze svého panství telčského a polenského, které vyženil sňatkem s Kateřinou z Valdštejna. Kromě potravin a dalších potřeb věnoval špitálu zahradu, jež patřivala k místní zrušené faře a kde se choval dobytek a pěstovala zelenina. Do špitálu byli

přijímání pouze poctiví a mravní lidé, netrpěly se zde žádné hry, pití a další nemravné chování. Zemřelí obyvatelé špitálu byli pohřbíváni na hřbitově kostela Matky Boží. (Hrdlička a kol., 1999, str. 85) (Hrudička, 1899, str.27) (Grycová Benešová, Procházka, 2016, str. 12)

Obrázek 2 Současná podoba budovy vznikající expozice (Vlastní fotodokumentace)

Renesanční budova byla v 70. letech 17. století přestavěna na barokní. Na náklady obce zde byla v roce 1769 postavena kaple Ježíška, kde se sloužily mše pro špitálníky. Ve věžici na kapli je zvon ozdobený obrazem Panny Marie a sv. Jana Nepomuckého. Ve stejných letech byl přistavěn dvorní tzv. infekční trakt. (Hrudíčka, 1899, str. 27) [57]

V roce 1953 se budovy začaly opravovat a bylo zde zavedeno sociální zařízení a topení. Dne 31. prosince 1954 převzal správu od města stát a současně se název změnil na Domov důchodců. Později správu opět převzalo město. V 2. polovině 20. století byla k areálu přistavěna budova ve tvaru L, čímž vznikla vstupní brána a areál se uzavřel. V roce 1996 byl v areálu přistavěn Dům s pečovatelskou službou v Telči, ve kterém působí Charitní pečovatelská služba Jihlava. Domov důchodců zde byl až do roku 2019, pak se přesunul do nové budovy SeneCura SeniorCentrum Telč v ulici Batelovská. (Hrdlička a kol., 1999, str. 85) [58]

Ostatní kulturně-historické podmínky

Kultura se v Telči hledá docela snadno, hlavně v příjemných letních měsících. Největší kulturní akcí, která se ve městě koná, jsou Prázdniny v Telči, multižánrový hudební festival, který každoročně probíhá na přelomu července a srpna a trvá 17 dní. [22]

Mezi dalšími kulturními zážitky můžeme uvést Česko-francouzskou hudební akademii, která se každoročně koná v červenci. Tuto akademii založily kulturní oddělení Francouzského velvyslanectví, Francouzský institut v Praze a město Telč v roce 1995. Akademie nabízí kurzy komorní hudby a interpretační kurzy. Lekcí se mohou zúčastnit studenti konzervatoří a hudebních vysokých škol z celého světa. Mladí hudebníci mohou během akademie vystupovat společně se svými profesory. [23]

Kulturní atmosféru mohou návštěvníci i místní načerpat v historickém centru, které je zapsané na Světovém seznamu UNESCO.

Během roku se ve městě odehrává mnoho dalších kulturních akcí, o nichž se zmíním níže v kapitole Organizované akce.

3.1.5 Organizované akce

V Telči se během celého roku koná nespočet akcí, které jsou atraktivní jak pro místní občany, tak i pro návštěvníky města. Na jaře se každý rok odehrává například vítání jara (velikonoční trh, zahájení svátků jara, ukázka lidových řemesel, vystoupení telčských

folklorních souborů) nebo tradiční masopust (masky na náměstí, trhy, občerstvení atd.). V létě zde můžeme navštívit například Francouzsko-českou hudební akademii, jarmarky, Balóny nad Telčí, Firefighter Combat Challenge, závody dračích lodí, O střevíček z pohádkové Telče, Světový pohár mažorettek, Mistrovství oblasti v orientačním běhu a samozřejmě nejdelší festival v ČR Prázdniny v Telči. Pro milovníky historie zde probíhá Veteránská revue, Podzimní vyjížďka strojů minulého tisíciletí s burzou, Parní léto nebo třeba Historické slavnosti Zachariáše z Hradce a Kateřiny z Valdštejna. Pro milovníky piva pořádá místní Pivovar Trojan Telč Oktoberfest. 6. listopadu můžeme na náměstí potkat sv. Mikuláše s čerty a anděly, kteří každý rok rozsvěcují vánoční stromeček. O vánočních svátcích můžeme navštívit několik koncertů na Vánočních Prázdninách v Telči. V Telči se každý víkend něco odehrává, takže se zde obyvatelé ani návštěvníci opravdu nenudí. V období 2019–2021 proběhla celosvětová pandemie nemoci covid-19, která téměř celý aktivní život zastavila. Kvůli pandemii nemoci proběhlo v létě 2020 výrazně méně akcí. Odehrála se například Francouzsko-česká hudební akademie, výstava Telč a jezuité. Řád a jeho mecenáši, festival Prázdniny v Telči či Balony nad Telčí.[59]

3.2 Sekundární potenciál

Sekundární potenciál nabídky cestovního ruchu rozvíjí předpoklady potenciálu primárního. Představuje komunikační předpoklady, suprastrukturu, infrastrukturu a všeobecnou infrastrukturu cestovního ruchu a ostatní služby. (Šauer a kol., 2015, str. 86)

3.2.1 Suprastruktura

Jádrem sekundárního potenciálu je suprastruktura, do které spadá zejména ubytovací a pohostinské zařízení. (Šauer a kol., 2015, 86)

Ubytovací zařízení

Telč nabízí bohaté ubytovací možnosti, například tříhvězdičkové hotely: Hotel Telč ***, Hotel Antoň ***, Hotel Celerin *** a další. Dále se návštěvníci Telče mohou ubytovat v apartmánech (např. Apartmány Chornitzerův dům, Apartmány Pod Náměstím), v privátech (např. Privat U Čejků, Privat u Spázalů nebo Privat Svatojanská) a v penzionech (např. Penzion Kamenné Slunce, Penzion Telč No. 20, Penzion Panský

dvůr Telč a v mnoha dalších). V nabídce ubytování najdeme i turistickou ubytovnu U Roštěnky u rybníka Roštejn. [60]

Podle Českého statistického úřadu bylo v Telči v roce 2019 celkem 16 934 hostů, z toho 12 043 rezidentů (obyvatel z jiného státu, žijící na území alespoň 1 rok, či obyvatel daného státu, žijící na území alespoň 0,5 roku) a 4 891 nerezidentů. Přenocování celkem bylo 33 304, z toho 23 427 rezidentů a 9 777 nerezidentů. Průměrný počet přenocování byly 2,0 noci. [61]

Webové stránky ČSÚ uvádí, že údaje z roku 2020 nejsou k dispozici nebo jsou nespolehlivé. Údaje zřejmě nejsou k dispozici kvůli celosvětové pandemii covidu-19, jejíž vinou byl cestovní ruch minimální. [61]

Seznam ubytovacích zařízení viz *Příloha A.1* Seznam HUZ v Telči.

Tabulka 1 Počet kategorií HUZ v Telči v roce 2019

	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka
Hotel, motel, hotel ****	1	- (důvěrný údaj)	- (důvěrný údaj)
Hotel, motel, hotel ***	4	92	192
Penzion	5	30	65
Kemp	1	-	-
Turistická ubytovna	1	-	-
Ostatní HUZ	1	-	-
Celkem	13	162	342

(Zdroj: Vlastní zpracování 2021, zdroj dat [92])

Stravovací zařízení

Ve městě se nachází celá řada stravovacích zařízení. Z nabídky stravovacích zařízení si můžeme vybrat restaurace (např. Restaurant Amigo, Restaurace Na Žabinci, Restaurant Švejk a další), pizzerie (Pizzeria Telč a Pizzeria & Vinárna Italia). Na rychlé občerstvení můžeme zavítat do Svačinky Telč. Ve městě je také bohatá nabídka kaváren a cukráren (např. Café Telč, cukrárna Celerin, Kavárna Haas a další). Nachází se zde i pražírna kávy RoPraKafe – Rodinná pražírna kávy a čajovna SCIVIAS. Seznam stravovacích zařízení Viz Příloha A.2 Stravovací zařízení v Telči. [62]

3.2.2 Infrastruktura

Infrastruktura slouží jako organizačně-technická nabídka služeb a zařízení pro uspokojování potřeb návštěvníka v dané destinaci. Pod infrastrukturu spadá například doprava, komunikace, CK a CA, směnárny, zařízení kulturního, zábavního a sportovního charakteru a turistická informační centra. (Šauer a kol., 2015, str. 86)

Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Telčí vede silnice I/23, která propojuje Jihočeský a Jihomoravský kraj, vede z Českých Budějovic přes Jindřichův Hradec, Telč, Třebíč a končí v Brně.

Další silnicí 1. třídy je I/38, které se říká císařská silnice a má tranzitní význam pro D1; vede mezi městy Jihlava, Znojmo a Vídeň.

Komunikace 2. třídy II/406 se v Kostelci napojuje na silnici II/602 vedoucí z Jihlavy a vede přes Třešť do Telče a dále pokračuje až do Slavonic ke státním hranicím s Rakouskem. Silnice II/112 vede z Benešova přes Vlašim, Pelhřimov do Telče, z Telče do Nové Říše a do Knínic. Další silnicí druhé třídy je II/403, která vede z Koutů přes Brtnici, Stonařov do Telče. [63]

Autobusová doprava

Na autobusovém nádraží v Telči je celkem pět nástupišť. Dálkovou dopravu zde zajišťují dopravci ICOM transport, a. s., UNITED BUSES, s. r. o., ČSAD Jindřichův Hradec, s. r. o., TRADO-BUS, s. r. o., a další. [64]

Železniční doprava

Přes Telč vede jednokolejná trať 227 z Kostelce do Slavonic. [65]

Vodní doprava

V Telči ani jejím okolí se nenachází žádná vodní doprava.

Letecká doprava

V Telči ani v okolí není nijak rozvinutá ani významná letecká infrastruktura. Nejbližší letiště jsou v Jihlavě a v Jindřichově Hradci. Nejbližší letiště s mezinárodními lety: Brno-Tuřany, Letiště Václava Havla v Praze a Letiště Vídeň. [66]

Vycházkové trasy v Telči a okolí

Vycházkové trasy popsané v této kapitole vytvořilo město Telč nejen pro návštěvníky, ale i pro obyvatele města. Brožurky si můžeme vyzvednout v různých jazykových mutacích v Turistickém informačním centru na náměstí nebo je najdeme online na webových stránkách města telc.eu. Každá vycházková trasa není jen procházka městem, ale je provázaná s nějakým charakteristickým rysem Telče. Vycházkové trasy zde zmiňuji kvůli cíli této práce, totiž vytvoření tras k nové expozici Geoparku Vysočina.

Město a historie

Vycházková trasa Město a historie je dlouhá přibližně dva kilometry. Návštěvníky provede především historickým jádrem města. Prohlédnout si zde mohou například zámecký park a skleník, státní zámek, kostel a věž sv. Jakuba, kostel Jména Ježíš, jezuitské gymnázium, mariánský sloup a kašny a další. [67]

Město a voda

Tato vycházková trasa je dlouhá zhruba čtyři kilometry a vede okolo tří městských rybníků – Štěpnického, Ulického a Staroměstského. Na trase jsou zastavení jako Město Telč a jeho historie spjatá s vodou, Parní mlýn, Rybníkářství a další. [68]

Město a kámen

Trasa Město a kámen přibližuje architekturu města spojenou s místní tradicí zpracování kamene napříč staletími a stavebními slohy. Návštěvníkovi je představena geologie v praxi a souvislost mezi architekturou, technikou a historií. [69]

Vítejte na Starém Městě

Procházka Starým Městem nám nabídne pohled na nejstarší část Telče a památky jako kostel Matky Boží, parní mlýn, Oslednice s rozhlednou, židovský hřbitov a další. Trasa vede okolo Staroměstského rybníka cestou Na Dlážkách. [70]

Další trasy po Telči a okolí: Vycházková trasa s Bílou paní – pověsti, Se Zachariášem z Hradce a Kateřinou z Valdštejna, Naučná stezka Lipky, Skryté příběhy a další.

Cestovní agentura Pangea

V Telči funguje pouze jedna cestovní agentura – CA Pangea. V sídle agentury se také nachází stejnojmenný hotel s 10 dvojlůžkovými pokoji a s vyhříváním bazénem s protiproudem. [71]

Turistické informační centrum města Telč

TIC města Telč se nachází na náměstí Zachariáše z Hradce v domě č. 10, který je současně i radnicí. Zaměstnanci informačního centra poskytují návštěvníkům informace nejen o samotné Telči, ale i o ubytování a stravování, o kultuře, sportovním vyžití, dopravě a ostatních službách města.

Svou 14týdenní praxi jsem si plnila právě na TIC v Telči. Jak jsem zde poznala, můžeme si buď vzít zdarma, nebo zakoupit informační letáky o městě, jednotlivých památkách či akcích. V létě je jak pro návštěvníky, tak pro místní připraven leták Telčské léto, kde je vypsán kulturní program s časy a místy konání jednotlivých akcí. Dále jsou zde k dispozici nejrůznější upomínkové předměty (např. pohlednice, turistické vizitky, turistické deníky, magnetky, turistické známky nebo CD). K zakoupení jsou zde také různé knižní publikace (např. Telč město příběhů, Dějiny Telče v díle místních historiků, Telč v průběhů staletí nebo mapy).

Na TIC si také můžeme zakoupit lístky v předprodeji na koncerty, divadla, festivaly a další kulturní akce. [72]

Turistické informační centrum Panský dvůr

TIC Panský dvůr nalezneme hned u vstupní brány do Panského dvora. Nabídka služeb tohoto TIC je široká. Návštěvníci si zde mohou zakoupit vstupenky na do lanového centra a na lezeckou stěnu v areálu a vstupenky do expozice Panského dvora Telč. Dále si zde

mohou zapůjčit elektrokola. K prodeji je zde také Panské pivo z místního pivovaru. Ke klasickým službám nabízeným tímto TIC patří například poskytování informací, tipy na výlety, prodej map, informačních brožur, turistických průvodců, knih, upomínkových předmětů, předprodej vstupenek. Také jsou zde zdarma k dispozici propagační materiály. [73]

3.2.3 Všeobecná infrastruktura

Do této skupiny sekundárního potenciálu spadají například nemocnice a lékárny. V Telči zastupuje zdravotnictví poliklinika, dvě lékárny (Dr. Max a U Svaté Anny) a pobočka Záchrané služby kraje Vysočina. Další složkou integrovaného systému, kterou nalezneme v Telči, je stanice Policie ČR a stanice Hasičského záchranného sboru. Ke sportovně-rekreačním zařízením bychom z Telče mohli přiřadit například hokejový stadion, který má jako jeden z mála v ČR celoroční provoz, Sportovní klub Telč (hokejová a fotbalová družstva).

4 Terciární potenciál

4.1 Řízení města

Město Telč je řízeno tzv. územní samosprávou, která je složena ze Zastupitelstva, Rady města a Zvláštních orgánů.

Zastupitelstvo odpovídá za chod města, dodržování plánovaného rozvoje a za hospodaření s obecním majetkem. Volby členů zastupitelstva jsou obecné, přímé a tajné. Členové po zvolení drží mandát čtyři roky. Počet zastupitelů (na rozdíl od rady obce) nemusí být lichý a je určen v návaznosti na počet obyvatel města. V Telči se zastupitelstvo skládá z 21 členů. Zastupitelstvo dále volí starostu města a členy rady města. [74]

Rada obce primárně plní úkoly, které jí svěřilo zastupitelstvo města. Některé pravomoci jsou podle zákona svěřeny pouze radě. Členové rady jsou zároveň v zastupitelstvu. Rada se zároveň odpovídá zastupitelstvu. Hlavním členem rady je starosta a jeden či více místostarostů. Rada města může mít 5 až 11 členů, ale vždy lichý počet. Rada rozhoduje usnesením na schůzích, které podle zákona nejsou veřejné. [75]

Zvláštní orgány se skládají ze tří složek: Bezpečnostní rady města Telče, Krizového štábu ORP Telč a Povodňové komise. [76]

4.2 Organizace a řízení cestovního ruchu v Telči

4.2.1 Odbor kultury a cestovního ruchu

Cestovní ruch v Telči je řízen Odborem kultury a cestovního ruchu spadajícím pod město Telč. Do působnosti odboru patří i Informační centrum Telč. Odbor má pouze pět zaměstnanců. [77]

4.2.2 Strategický plán rozvoje města Telč 2014–2020

Strategický plán rozvoje města Telče je stanoven na období 2014–2020. V dokumentu je nejprve nastíněna obecná charakteristika Telče. Poté je rozebrána demografie města: vývoj počtu obyvatel, porodnosti, struktura obyvatel podle věku a pohlaví a jejich

vzdělanostní struktura. Dále se dokument zaměřuje na ekonomickou stránku a trh práce. V této kapitole rozebírá nezaměstnanost ve městě, ekonomickou aktivitu obyvatelstva a dojíždění a vyjíždění za prací. Následuje analýza infrastruktury a technické vybavenosti: vodovody a kanalizace, energetika a vývoj, technická vybavenost domů a bytů. V další kapitole o napojení na dopravní infrastrukturu se dokument zaměřuje na napojení na silniční a železniční síť, hromadnou autobusovou dopravu, cyklo dopravu a na chodce a pěší dopravu. V části o veřejných službách je popsáno vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby. Dalším bodem dokumentu je kriminalita a bezpečnost. Devátým bodem v dokumentu je životní prostředí a krajina: ochrana životního prostředí, znečištění ovzduší, vodstvo, kontaminované lokality, brownfieldy a greenfieldy, hluk a odpadové hospodářství ve městě. Následujícím bodem je cestovní ruch, jehož podkapitoly jsou kapacita hromadných ubytovacích zařízení a návštěvnost města, analýza internetových zdrojů, TIC, památky a kulturně-společenská zařízení a prostory, historické centrum Telče, ostatní kulturní památky ve městě Telč, památky a atraktivita v okolí města Telč, přírodní atraktivita v okolí města Telč, koupání, kulturní a společenské akce, spolupráce s dalšími subjekty a zapojení do projektů. Předposledním bodem analýzy dokumentu je trávení volného času – kultura a sport. Posledním bodem dokumentu jsou rozvojové plochy města. [78]

V další části dokumentu jsou shrnuty výsledky provedeného dotazníkového šetření. Na úvod jsou popsány obecné informace ohledně dotazníkového šetření. Následuje struktura respondentů podle věku, pohlaví, vzdělání a socioekonomického statusu. Nejvíce dotázaných, a to 21 %, bylo ve věku 31–40 let a 31–40 let. Graf struktury respondentů podle pohlaví ukazuje, že více dotazovaných bylo žen, a to celkem 53,7 %. Nejvíce respondentů mělo středoškolské vzdělání (39 %) a nejméně respondentů bylo bez vzdělání (1 %). Poslední rozdělení respondentů je podle socioekonomického statusu; to ukazuje, že nejvíce dotazovaných bylo zaměstnáno na plný či částečný úvazek (20 %) a nejméně respondentů bylo nezaměstnaných (5 %). Dalším bodem v této části jsou výsledky dotazníkového šetření a shrnutí výsledků. [78]

V následující kapitole jsou popsány strukturované rozhovory s významnými aktéry – jde o zástupce městské samosprávy, podnikatele, představitele kulturních, sportovních nebo jiných institucí veřejného charakteru. [78]

V další kapitole je zpracována SWOT analýza čtyř oblastí:

1. Technická infrastruktura, doprava a životní prostředí
2. Kvalita života
3. Podpora podnikání
4. Atraktivita města pro obyvatele i návštěvníky

U každé oblasti jsou popsány oblasti SWOT analýzy: silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti. [78]

Následuje navrhovaná strategie rozvoje; ke každé oblasti ze SWOT analýzy jsou popsána opatření. [78]

Tento Strategický plán rozvoje města Telč je stanovený pro období 2014–2020. Bohužel pro další období už plán není, nebo alespoň není zveřejněn; z toho tedy vyplývá, že město možná nemá žádné další vize, mise a cíle pro nadcházející roky.

4.2.3 Mikroregion Telčsko

Mikroregion Telčsko byl založen 16. února 2000, kdy jej tvořilo 36 obcí. V roce 2003 se zájmové sdružení přeměnilo na dobrovolný svazek obcí, jeho součástí bylo 49 obcí. V roce 2013 vystoupila ze sdružení obec Červený Hrádek, která přešla do jihočeské MAS Česká Kanada. V roce 2014 přibyly další tři obce: Kaliště, Klatovec a Panské Dubenky. Kaliště v roce 2019 z Mikroregionu Telčsko vystoupilo.

Nyní sdružení čítá 50 obcí (Telč, Bohuslavice, Borovná, Černíč, Dolní Vilímeč, Doupě, Dyjice, Hodice, Horní Myslová, Hostětice, Jindřichovice, Knínice, Kostelní Myslová, Klatovec, Krahulčí, Krasonice, Lhotka, Markvartice, Mrákotín, Mysletice, Mysliboř, Nevcehle, Nová Říše, Olšany, Olší, Ořechov, Panenská Rozsídka, Panské Dubenky, Pavlov, Radkov, Rozseč, Růžená, Řásná, Řídelov, Sedlatice, Sedlejov, Stará Říše, Strachoňovice, Svojkovice, Třeštice, Urbanov, Vanov, Vanůvek, Vápovice, Volevčice, Vystrčenovice, Zadní Vydří, Zdeňkov, Zvolenovice a Žatec).

Právní forma Mikroregionu Telčsko je dobrovolný svazek obcí; předmětem činnosti je činnost, která směřuje ke zlepšení kvality sociálního prostředí a péče o venkovskou

krajinu mikroregionu, k lepší dopravní a technické infrastruktuře. Dále pečuje o rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu. [79]

4.2.4 Územní působnost MAS Telčsko

Místní akční skupina je nezávislý svazek neziskových organizací, soukromníků v podnikatelské sféře, veřejné správy (tzn. obcí, společenství obcí, veřejných institucí) a občanů. Tyto subjekty spolupracují na rozvoji zemědělství, venkova a na získávání finančních dotací ze strany Evropské unie a národních programů, které nadále využijí metodou LEADER pro své území či region. Hlavním cílem MAS je lepší kvalita života a životního prostředí na venkově. [80]

Celková rozloha MAS Telčsko je 34 297,8 ha a působí celkem na území 51 obcí, z nichž je jedno město a tři městyse. V tomto nezávislém svazku žije přes 15 tisíc obyvatel. Členské obce samozřejmě projevíly souhlas se zařazením svého území do svazku MAS Telčsko. Každá obec může být členem pouze jedné MAS a být řešena jedním strategickým plánem. [81]

4.2.5 Propagace města Telče

Propagací je oslovení zákazníka s cílem sdělení určitých informací; prodávající a kupující komunikují se záměrem ovlivnit prodej statků a služeb. Nástroji komunikačního mixu jsou reklama, podpora prodeje, přímý marketing, public relations, osobní prodej, event marketing, online komunikace a sponzoring. Město Telč využívá skoro všechny složky komunikačního mixu. [82]

Reklama je jednosměrná neosobní forma komunikace. Cílem je informovat kupujícího o produktu či službě a ovlivnit jeho rozhodování. Hlavními médii reklamy jsou televize, noviny, outdoorová reklama, časopisy, rozhlas a internet. Telč využívá zejména noviny, časopisy a internet. K časopisům, kde bychom se dočetli o Telči, patří například TIM, KAM, Turista, Magazín Vysočina, který připravuje dvakrát do roka Vysočina Tourism, a další. Město vydává každý měsíc vlastní informační noviny Telčské listy. O městě se můžeme dočíst v řadě více i méně známých novin. K propagaci na internetu využívá sociální sítě Facebook a Instagram. Na Facebooku je docela aktivní, píše zde o běžných událostech, o kulturních či sportovních akcích a sděluje další informace. Instagram má město krátce a příliš aktivní zde není. [82]

Podpora prodeje je nepřímý nástroj komunikačního mixu. Jeho prostředky mohou být například reklamní předměty, vystavené zboží, kupony či soutěže. [82]

U přímého marketingu jde o přímou komunikaci mezi prodávajícím a zákazníkem. Komunikace je realizována přes e-mail, telefon, kupony, odpovědní zásilky apod. [82]

Cílem public relations je budování dobrých vztahů s okolím a s cílovými skupinami, získání jejich podpory a důvěry. Mezi jeho nástroje patří firemní akce, press relations, sponzorování, lobbování, firemní kultura a další. Zde Telč využívá dobré vztahy s místními firmami, občany města a další. [82]

Osobní prodej je přímý, „z očí do očí“ nástroj komunikačního mixu a je nejefektivnější ze všech nástrojů. Zde město využívá služby infocentra, kde se prodávají knihy o Telči, upomínkové předměty, pohledy, turistické vizitky a známky, CD, magenty, turistické brožury a mnoho dalšího. [82]

Event marketing neboli zážitkový marketing má za cíl vzbudit v cílové skupině emocionální zážitky, které si člověk spojí s danou značkou najde tak ve značce zalíbení. Většinou jde o kulturní, sportovní, zábavní či gastronomické události. V podobě města se může jednat o kulturní akce, sportovní soutěže, trhy, koncerty, festivaly či výstavy. [82]

Online komunikace je logicky využívána na internetu. Velký počet zákazníků využívá internet hojně, takže tento způsob je velmi efektivní. Do nástrojů zde patří obsahový marketing, display reklama či e-mailing. Tento způsob propagace město Telč nevyužívá. [82]

Základy sponzoringu jsou služba a protislužba: sponzor poskytne například finanční prostředky a příjemce prokáže marketing. Telč využívá sponzoring zejména při místních akcích. [82]

Dle mého názoru je město nejvíce propagováno přes Seznam světového dědictví UNESCO. Díky zápisu v seznamu je Telč známá nejen v České republice, ale po celém světě.

Navrhnout bych chtěla zejména zlepšení propagace přes sociální sítě (např. Instagram, Facebook) města. Sociální sítě využívá mnoho lidí. Zaměřila bych se právě na ně.

Velkou pozornost bych také věnovala webovým stránkám města telc.eu. Na stránkách se sice nachází velké množství informací jak pro turisty, tak pro místní obyvatele

a podnikatele, ale špatně se na nich orientuje a konkrétní informace se hledají jen obtížně. Po vzhledové stránce také příliš atraktivní nejsou, takže bych vylepšila i design webových stránek.

Lepší propagaci by mohla zajistit i spolupráce města s místními podnikateli, ať už provozovateli ubytovacích, či stravovacích zařízení, a sestavení sportovních, pobytových, kulturních balíčků, které by podnikatelé nabízeli na svých webových stránkách či na slevových portálech. Toto by do města mohlo přilákat více návštěvníků, kteří by zde strávili více dní.

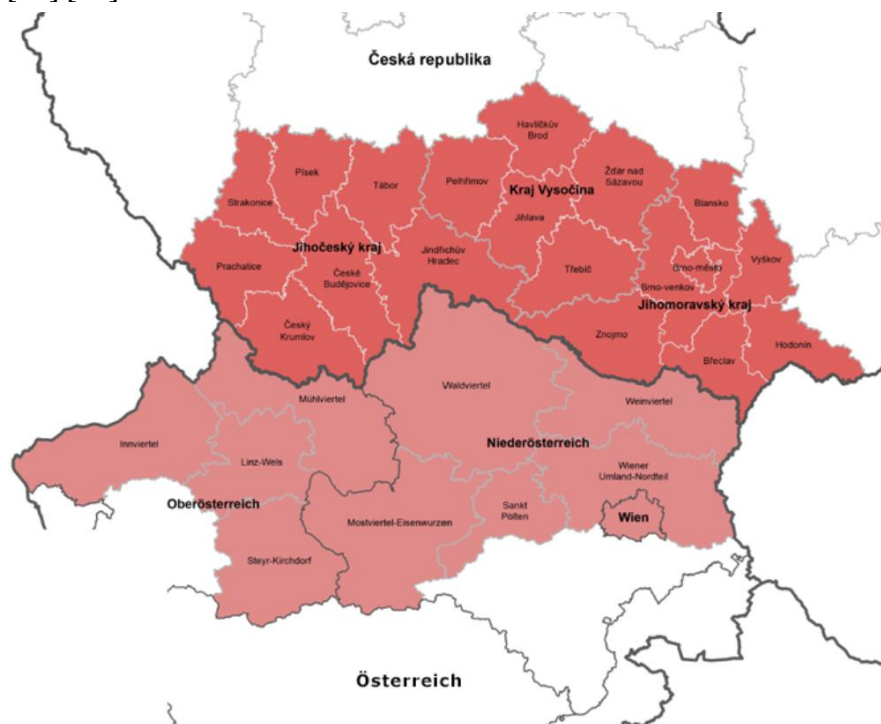
5 Projekt Interreg

Tato bakalářská práce je zpracována v rámci projektu programu Interreg „Přírodní dědictví rašeliništních krajin regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání.“ V rámci projektu bude vybudována expozice Geoparku Vysočina. Svou bakalářskou prací přispívám k její propagaci.

Program spolupráce Interreg mezi zeměmi Rakousko-Česká republika schválila Evropská komise 23. června 2015. Cílem projektu je podpora udržitelnosti a vzájemná pomoc regionů vedoucí ke zlepšení sociální, ekonomické a územní integrace. Evropský fond pro regionální rozvoj poskytl na přeshraniční spolupráci Rakouska a České republiky finance ve výši zhruba 98 mil. eur. [83]

Podporované území projektu, které je totožné programem EÚS AT–CZ 2007–2013, je vymezeno regiony soudržnosti NUTS III. V České republice zahrnuje Jihomoravský,

Jihočeský kraj a Kraj Vysočina. V Rakousku pak Sankt, Mostviertel-Eisenwurzen, Pönten, Waldviertel, Weinviertel, Wiener Umland-Nordteil, Wien, Innviertel, Linz-Wels, Steyr-Kirchdorf a Mühlviertel. Program podporuje pouze takové projekty, které mají dopad pouze v daném území spolupráce, a partnery pocházející z Rakouska nebo České republiky. [84] [89]

Obrázek 3 Podporované území programu Interreg[89]

V projektu *Přírodní dědictví rašeliništních krajín regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání* je Telč jeden z partnerů tohoto projektu. Jedná se o projekt v rámci programu Interreg, kde spolupracuje Rakousko a Česká republika. Hlavním tématem přeshraničního projektu je zpřístupnění, celková obnova a ochrana rašelinišť a mokřadů, které najdeme právě v rakouském regionu Mühlviertel a v Geoparku Vysočina. V rámci projektu spolupracují přeshraniční odborníci, dojde k vytvoření naučné pěší a cyklo stezky (Telč–Řásná), podél níž budou odpočinkové naučné zastávky. Dále bude vytvořena zajímavá geoexpozice, které se věnuje celá tato bakalářská práce. Pro působení expozice budou zrekonstruovány budovy bývalého špitálu v Telči na Starém Městě, které momentálně nejsou využívány. Zde si budeme moci prohlédnout zmapované dědictví přírodního bohatství jak z České republiky, tak z Rakouska. Hlavní roli zde však budou hrát právě rašeliniště a mokřady, bude vysvětlena jejich důležitost pro život a jejich ohroženost. [85]

Výše celkových nákladů na projekt činí 7 194 186 Kč, Integrovaný regionální operační projekt poskytl dotace ve výši 6 474 767,40 Kč. Finanční podporu tomuto projektu poskytla Evropská unie. Zbývající náklady poskytne rozpočet města Telče. [85]

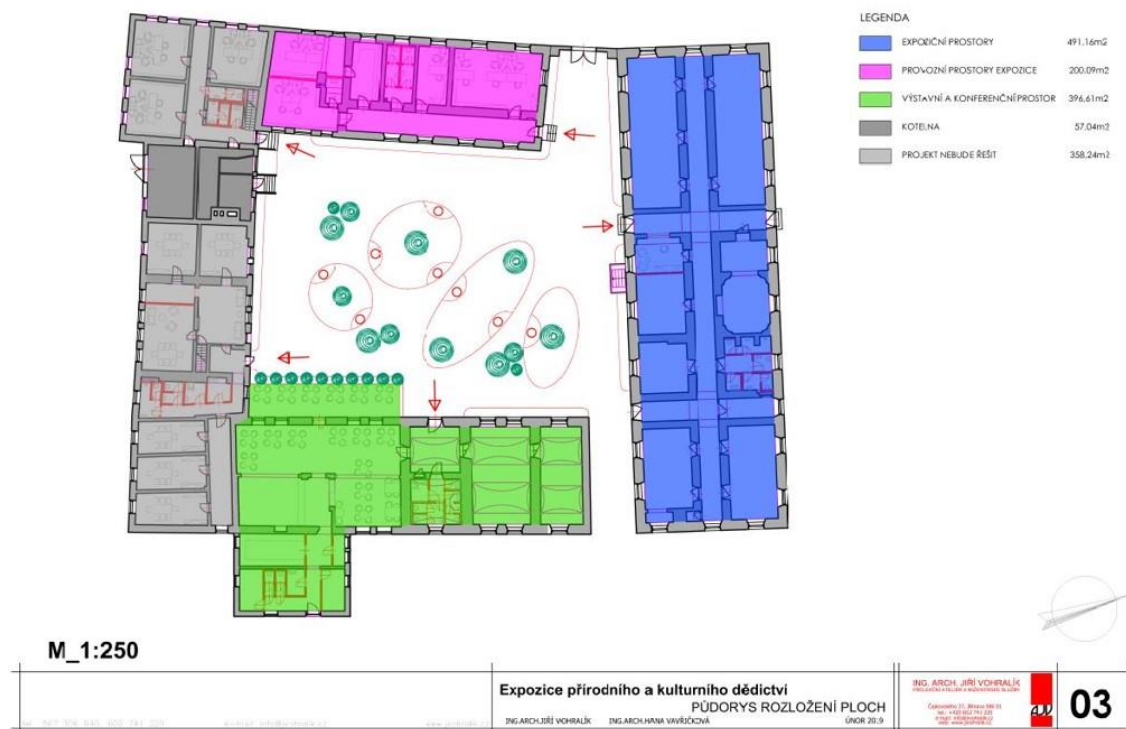
6 Expozice Geoparku Vysočina

Nová expozice Geoparku Vysočina se bude nacházet v nevyužívaných prostorách bývalého špitálu a Domova důchodců. Expozice bude znázorňovat přírodu, přírodní zajímavosti a přírodní děje, které nás obklopují každý den. Významná pozornost bude věnována rašeliništi, velký důraz bude kladen na znázornění a popis přírody v Geoparku Vysočina a v regionu Mühlviertel na rakouské straně, na rozdílné přístupy k ochraně přírody. Popsány budou také nevhodné zásahy do přírody a nechtěné následky, které tyto zásahy způsobily. Expozice bude v klidné části Telče Staré Město a v uzavřeném areálu. Návštěvníci si zde budou moci odpočinout a občerstvit se. V prostorách bude vytvořeno vlnivé zázemí, místo pro besedy, přednášky či společenská setkání jak pro školy nebo odborníky, tak pro širokou veřejnost.

Tematické celky expozice

- Geologie regionu, jeho geologický vývoj a vliv na vzhled nynější krajiny, mineralogické území.
- Nesmíme zapomenout na téma Národního geoparku Vysočina. Přestaveny budou geoparky světové a v České republice, jaký mají smysl, jejich ochrana a v neposlední řadě trvale udržitelný cestovní ruch.
- Další tématem bude rašeliniště jako geologický fenomén. Znázorněn bude jeho vznik, příčiny, jeho vývoj a klimatické změny, význam rašelinišť nejen u nás, ale i ve světě a jaký mají význam.
- Rašeliniště na Vysočině budou představena z vědeckého úhlu – jako objekt zájmu pro různá odvětví, například geochemie, palynologie (zkoumání stavby a tvaru pylů) či studium klimatu.
- Na rašeliniště se podíváme jako na unikátní biotop, kde žijí živočichové včetně bezobratlých a rostliny.
- Dále budou rašeliniště popsána jako předmět ochrany: jaký mají význam pro ochranu přírodu, jejich význam jako vodní rezervoár a jejich ničení v minulosti (např. meliorace).

- Rašeliniště bude také představeno jako turisticko-poznávací cíl, součást trvale udržitelného cestovního ruchu; ukázáno bude, jak se těží rašelina a její použití.
- Veškeré expozice budou v českém, německém a anglickém jazyce.

Obrázek 4 Půdorys expozice Zdroj: prezentace Přeshraniční projekt poskytnutá od manažera Geoparku Vysočina Mgr. Jana Švaříčka

Rozpočet projektu –předběžný odhad za českou stranu

Na stavební práce obnovy památkového areálu je vyhrazeno 10 mil. Kč, na vytvoření geoexpozice, grafické návrhy a vybavení 5 mil. Kč, (na obnovu cyklo a pěší stezky, informační tabule na stezce 5,5 mil. Kč), odborná část projektu vyjde na 1 mil. Kč a propagace celého projektu na 0,5 mil. Kč. Celkové výdaje projektu činí 22 mil. Kč.

Částky a rozpočet jsou pouze předběžné.

Na přelomu dubna a května 2021 bude podepsána dotační smlouva. Poté začnou stavební práce na objektu. Realizace samotné expozice bude na jaře-podzim 2022.

Informace v této kapitole mi byly poskytnuty od manažera Geoparku Vysočina Mgr. Jana Švaříčka v prezentaci s názvem Přeshraniční projekt.

7 Navrhované trasy k expozici

V této kapitole jsou představeny trasy, které jsem vytvořila pro návštěvníky Telče. Trasy mají dovést návštěvníky, které je sem dovedou jednoduchou a zajímavou cestou. Výchozí místa jsou právě tam, kam návštěvníci přijedou do Telče. První trasa má jako východisko centrální parkoviště v ulici Na Sádkách, odkud se návštěvníci vydají přes historické město k nové expozici. Druhým výchozím bodem je přirozeně nádraží. V Telči jsou vlakové a autobusové nádraží vedle sebe, proto jsem vytvořila pouze jednu variantu trasy. Třetí trasa je určena pro kola či koloběžky, které si návštěvníci mohou půjčit na Panském dvoře – dalším východisku. Pro tuto trasu si návštěvník může vybrat buď cestu přes historické centrum, nebo po hlavní silnici. Pro návrat si mohou vybrat stejnou trasu, nebo druhou variantu.

Tyto tři trasy jsou navrženy pro různé věkové kategorie, u každé je přehledná tabulka s charakteristikou trasy. Trasy mají další společný rys – jsou kombinací sportu, kultury a vzdělávání, proto si myslím, že každý si najde to své.

Pro lepší přehlednost tras jsem vytvořila tabulky. Každá trasa má svou, kde je znázorněno, zda trasa vede městem či přírodou, pro koho je vhodná, jak je dlouhá, časovou náročnost trasy, kolik je po cestě zastavení a zda se k expozici dostaneme pěšky nebo na kole/koloběžkách.

V *Přílohách B.1-3* najdeme celé brožurky tras s popiskami jednotlivých zastavení, mapou trasy a vlastní dokumentací autorky. V brožuře také najdeme mapu označující místa, kde je možné se občerstvit.

7.1 1. trasa z centrálního parkoviště

Cílem trasy je nová expozice Geoparku Vysočina na Starém Městě v Telči. Východisko je na centrálním parkovišti v ulici Na Sádkách. Odtud půjdeme na náměstí, kde nás čeká 10 zastavení – Dolní (Malá) brána, zámek, kostel s. Jakuba, kostel Jména Ježíš, historická budova radnice, dvě kašny, morový sloup, věž sv. Ducha a Horní (Velká) brána. Další zastávkou je výhled na panorama Telče u Ulického rybníka, v ulici Na Hrázi. Dále sejdeme ke Staroměstskému rybníku na cestu Na Dlážkách, kde si prohlédneme sochy z dílny sochaře Kašpara Obera. Poslední zastávkou je kostel Matky Boží. Naším cílem je expozice Geoparku Vysočina.

Tabulka 2 Charakteristika 1. trasy

Kudy trasa vede	
Pro koho je vhodná	
Počet zastavení	15
Jak se tam dostaneme	pěšky
Délka trasy	2,1 km
Časová náročnost	$\frac{3}{4}$ hodiny

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Plánek trasy

Mapa 1 Trasa od centrálního parkoviště

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021, Zdroj podkladové mapy [88]

Jednotlivá zastavení jsou podrobně popsána v kapitole Kulturně-historické podmínky.

7.2 2. trasa z vlakového a autobusového nádraží

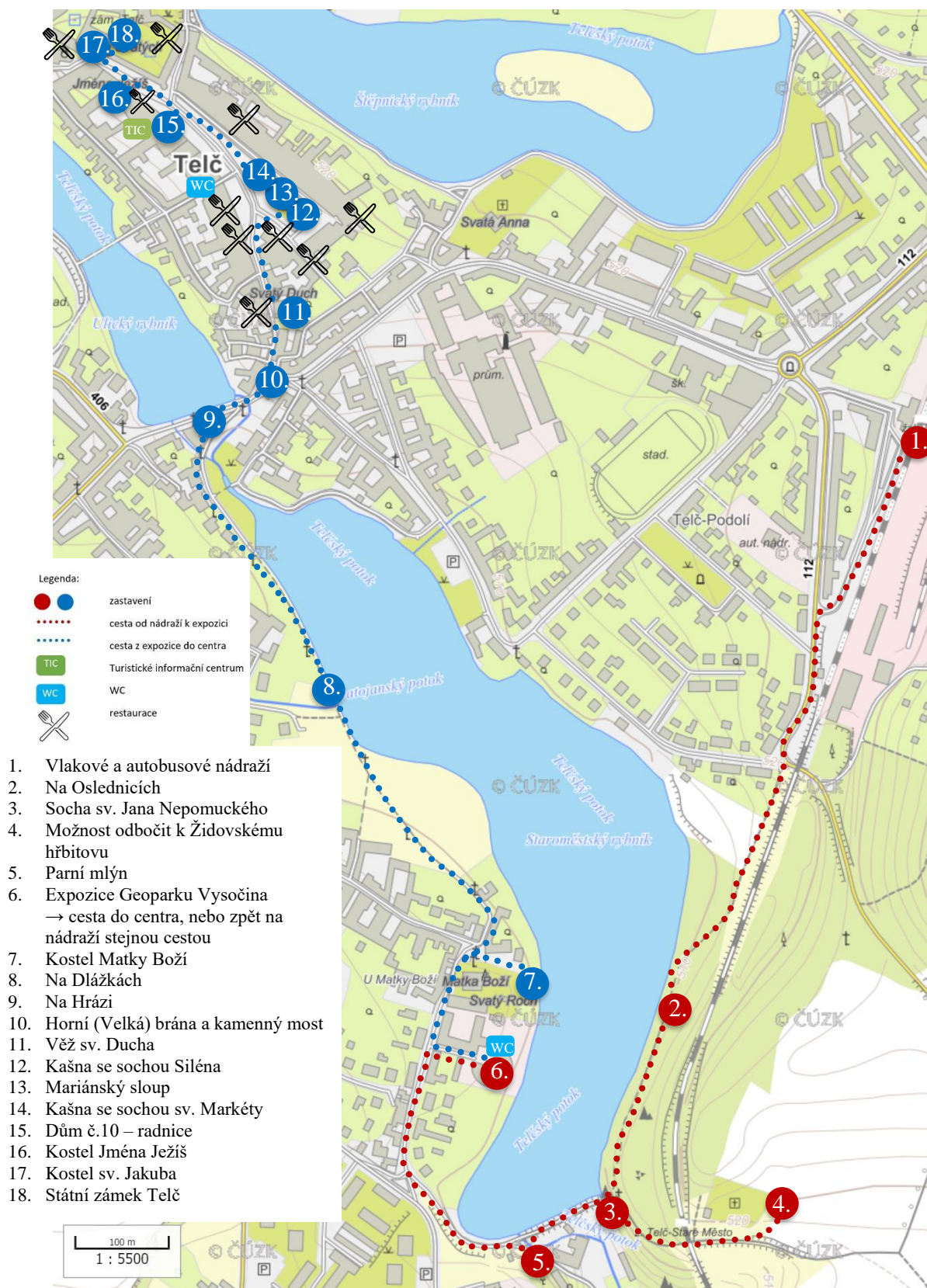
Na této trase se vydáme z vlakového a autobusového nádraží v Telči k nové expozici Geoparku Vysočina. Po cestě půjdeme okolo Staroměstského rybníka, prohlédneme si židovský hřbitov a parní mlýn. Poté můžeme jít buď zpět na nádraží, nebo se vydat okolo kostela Matky Boží, Staroměstského a Ulického rybníka na náměstí, kde uvidíme Horní (Velkou) bránu, věž sv. Ducha, kašny a morový sloup, radnici, kostel sv. Jakuba a Jména Ježíš a zámek.

Tabulka 3 Charakteristika 2. trasy

Kudy trasa vede	
Pro koho je vhodná	
Počet zastavení	18
Jak se tam dostaneme	pěšky
Délka trasy	3 km
Časová náročnost nádraží–Geoexpozice	25 minut
Časová náročnost nádraží– Geoexpozice–centrum	50 minut (bez návštěvy expozice)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Plánek trasy

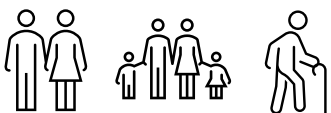

Mapa 2 Trasa z vlakového a autobusového nádraží
Zdroj: Vlastní zpracování, 2021, Zdroj podkladové mapy [88]

Jednotlivá zastavení jsou popsána v kapitole Kulturně-přírodní podmínky.

7.3 3. trasa z Panského dvora na koloběžkách/kolech

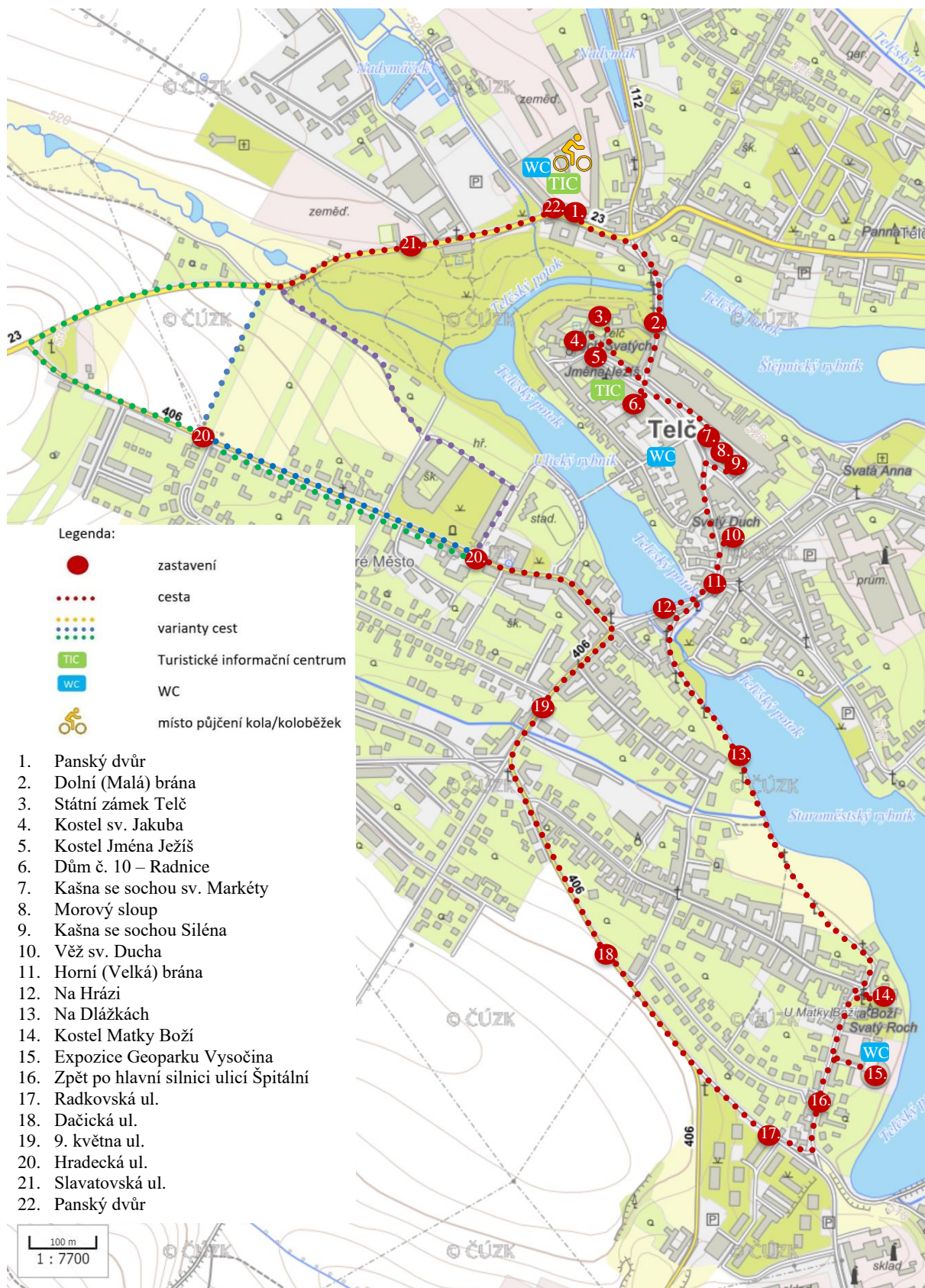
Tato trasa je spojením sportu a kultury. V Panském dvoře si vypůjčíme kola nebo koloběžky, se kterými pojedeme k nové expozici Geoparku Vysočina. Můžeme jet přes centrum, tedy náměstí a okolo Staroměstského rybníka cestou zvanou Na Dlážkách. Další trasa, kterou se můžeme vydat, je po hlavní silnici Slavatovské a dále po Hradecké, 9. května, Dačické, Radkovská a Špitální. Cestu zpět od expozice k Panskému dvoru si opět můžeme libovolně zvolit.

Tabulka 4 Charakteristika 3. trasy

Kudy trasa vede	
Pro koho je vhodná	
Počet zastavení	22
Jak se tam dostaneme	kolo/koloběžky
Délka přes centrum	1,8 km
Délka trasy po hl. ulici	2,3 km
Časová náročnost přes centrum	10 minut
Časová náročnost po hl. ulici	13 minut

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Plánek trasy

Mapa 3 Trasa pro kola/koloběžky z Panského dvora

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021, Zdroj podkladové mapy [88]

Jednotlivá zastavení jsou popsána v kapitole Kulturně-historické podmínky.

Tyto tři trasy jsem vytvořila ke splnění cíle této bakalářské práce, kterým je dovést návštěvníky Telče z hlavních východisek (centrální parkoviště Na Sádkách, vlakové a autobusové nádraží, a Panský dvůr) k expozici Geoparku na Starém Městě. Trasy slouží k propagaci expozice, a k zaujetí návštěvníků.

8 Řízený rozhovor

Řízený rozhovor mi ochotně poskytl manažer Geoparku Vysočina, Mgr. Jan Švaříček. Rozhovor vznikl k ujasnění a představě nadcházejících plánů ohledně projektu "Přírodní dědictví rašeliništních krajín regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání," v rámci kterého vzniká nová expozice Geoparku Vysočina. Otázky jsem panu Švaříčkovi poslala elektronicky. On mi odpověděl stejným způsobem. Odpovědi jsou uvedeny doslova.

1) Cílem mé bakalářské práce je najít optimální řešení a přilákat návštěvníky do nově vznikající expozice v Telči v části Staré Město. Pro propagaci jsem vytvořila tři trasy, kde východiska jsou místa, kam návštěvníci Telče přijíždějí jako první – centrální parkoviště, vlakové a autobusové nádraží. Třetí trasa je kombinace sportu a vzdělání, kde si návštěvníci půjčí kolo či koloběžky na Panském dvoře a přes město jedou ke geoexpozici. Jako manažera Geoparku Vysočina a oponenta mé práce bych se Vás ráda zeptala, zda se Vám trasy a jejich vypracování líbí? Myslíte si, že jsou atraktivní pro návštěvníky Telče a expozice Geoparku Vysočina?

Trasy splňují zadání – dostat turisty z klíčových výchozích bodů do geoexpozice. Vedou po atraktivních místech a hlavně „roztahují“ koncentraci turistů z náměstí do jiných částí Telče. Tzn. ano, považuji je za atraktivní. Komunikačně jsou přehledné – na první pohled je jasné, pro koho jsou určeny.

2) Jak se vyvíjí současná situace ohledně expozice?

Přelom duben/květen se podepisuje dotační smlouva. Ihned po tom začínají stavební úpravy objektu. Jaro 22–září 22 realizace vlastní muzejní expozice.

3) Bylo by reálné vyznačit v budoucnu mnou navržené trasy v terénu, aby přivedly do expozice co nejvíce návštěvníků?

S tím se počítá. Formou do mobilu, přes web, v letácích atd. určitě. Samotné infotabule jsou finančně náročnější – budeme hledat zdroj financování.

V Telči je množství naučných tras (pro turisty nepřehledné). Cítím potřebu to celkově uchopit a koordinovat, což bude vyžadovat mnoho jednání s městem, TIC atd.

4) *Myslíte si, že expozice Geoparku Vysočina zvýší popularitu Geoparku, města Telče, Starého Města a také zájem o geovědy?*

Bezpochyby, jinak bychom to nedělali (já ani Vy).

5) *Proč jste se rozhodli pro místo expozice Geoparku Vysočina právě v Telči, a ne v jiném městě/místě?*

Zaručená koncentrace a příliv turistů.

Velký turist. potenciál, zázemí, atraktivita Telče.

Telč, jako centrální místo, ze kterého posíláme lidi do přírody.

Podpora a dobré vztahy s městem a Muzeem Vysočiny – dobrá spolupráce na společné myšlence a projektu.

6) *Jak plánujete propagovat expozici celorepublikově?*

Marketingový a komunikační plán geoparku zatím nemáme zpracovaný. Základy vzniknou letos a dopracovaný bude v dalších letech.

Předpokládáme úzkou spolupráci s Muzeem, Vysočina Tourism.

Shrnutí řízeného rozhovoru

Z celého řízeného rozhovoru vyplývá, že vypracováním tras jsem splnila zadání a požadavky bakalářské práce. Na otevření expozice si ještě počkáme. Zavítat na prohlídku budeme moci až na podzim roku 2022. Plán propagace a marketingu expozice zatím není hotový. Plán je však jasný – propagovat klasickými způsoby, jako informační tabule a letáčky, ale i moderními způsoby, přes mobilní aplikaci, které v dnešní době využije každý s chytrým telefonem. Expozice bude lákavou turistickou atraktivitou, vhodnou pro všechny. Pomůže i městu Telči-rozptýlí návštěvníky po celém městě a sníží tak koncentraci na centrum.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo přivést návštěvníky do expozice Geoparku Vysočina, jež vznikne v Telči na Starém Městě. Expozice je připravovaná v rámci projektu programu Interreg "Přírodní dědictví rašeliništních krajín regionu Mühlviertel a Geopark Vysočina jako chráněný přírodní prostor, místo zážitků a vzdělávání."

K dosažení toho cíle jsem vytvořila tři trasy. K dosažení cíle své bakalářské práce jsem vytvořila tři trasy, které dovedou návštěvníky Telče k expozici, která reprezentuje Geopark Vysočina. Expozice vznikne v prostorách bývalého špitálu a Domova důchodců v ulici Špitální na Starém Městě. Nově vznikající expozice je třeba řádně představit a přiblížit návštěvníkům lákavým způsobem.

Každá trasa má své východisko, místo, kam návštěvníci přijedou do města jako první, tedy centrální parkoviště nebo nádraží. Ve třetí trase je nabídnuto půjčení kol a koloběžek v Panském dvoře. Na trasách jsou jednotlivá zastavení u kulturně-historických památek Telče, ta jsou stručně popsána. Návštěvník tak spojí návštěvu města a prohlídku památek s cílem prohlídky expozice.

Od této bakalářské práce a od vytvoření tras očekávám, že přispějí k rozvoji CR, propagace města Telče a přivedení návštěvníků na Staré Město, hlavně do expozice. Toto by také mohlo rozptýlit návštěvníky po celém městě, návštěvníci totiž často zavítají pouze do centra.

Bakalářskou práci jsem rozdělila do tří částí. V první jsem představila Telč podle nabídky cestovního ruchu. Nabídka je složená z primárního, sekundárního a terciárního potenciálu. Ve druhé části jsem představila expozici Geoparku Vysočina a samotný geopark. Třetí část obsahuje trasy. Vytvořila jsem celkem tři. Každá trasa obsahuje mapu s popiskami a legendou a tabulku, které popisuje danou trasu.

V *Přílohách B.1-3* jsou brožury, které jsou k dispozici návštěvníkům a TIC. Brožury obsahují charakteristickou tabulku, mapu trasy, popis jednotlivých zastavení na trase, mnou pořízené fotografie a mapu s možnostmi k občerstvení.

K vypracování práce jsem využila poznatky ze 14týdenní praxe. Tu jsem si plnila během psaní práce na TIC v Telči.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

GRYCOVÁ BENEŠOVÁ, Helena a Lubomír PROCHÁZKA. Telč a okolí. Praha: Paseka, 2016. Zmizelá Morava. ISBN 978-80-7432-702-5.

HRDLIČKA, Josef. Telč – 900 let: (1099-1999). Telč: Muzejní spolek, 1999. ISBN 80-238-3554-8.

HRUDIČKA, Alois, Kostel Matky Boží a jiné církevní památky města Telče, Telč, 1899.

LINDEROVÁ, Ivica. Cestovní ruch: základy a právní úprava. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2013. ISBN 978-80-87035-82-5.

NEKUDA, Vladimír a kol.: Vlastivěda moravská, Dačicko, Slavonicko, Telčsko. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2005. ISBN 80-7275-059-3.

PACHROVÁ, Stanislava. Šetrné formy cestovního ruchu. Jihlava, 2011. Studijní materiál. Vysoká škola polytechnická Jihlava.

ŠAUER, Martin a kol. Cestovní ruch. Brno, 2015. Učební text. Masarykova univerzita.

VYSTOUPIL, Jiří, a kol. Funkčně-prostorová typologie středisek cestovního ruchu Česka a Slovenska. Geografický časopis. Bratislava: Geografický ústav SAV, 2016, roč. 68/2016, č. 2, s. 171-192. ISSN 0016-7193.

Internetové zdroje

[1] O městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 16.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/obcan/o_meste

[2] Části města | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 16.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/casti_mesta

[3] Firmy – Telč (Jihlava) | Kompass . Celosvětový firemní rejstřík – Mezinárodní databáze firem – Kompass [online]. [cit. 6.12.2020]. Dostupné z: https://cz.kompass.com/v/telc/cz_cz061_cz0612_588024/

[4] Školská a vzdělávací zařízení | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 6.12.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/obcan/skolska_a_vzdelavaci_zarizeni

- [5] České dědictví UNESCO | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 16.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/obcan/organizace/kulturni-organizace/ceske_dedictvi_unesco
- [6] Česká inspirace | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 16.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/obcan/organizace/kulturni-organizace/ceska_inspirace
- [7] Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 16.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/obcan/organizace/kulturni-organizace/sdruzeni_historickyh_sidel_cech_moravy_a_slezska
- [8] Partnerská města | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 20.04.2021] Dostupné z: https://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/partnerska_mesta
- [9] Historie | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 18.12.2020] Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/historie
- [10] Historie v datech – do roku 2014 | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [18.12.2020] Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/historie/historie_v_datech_do_roku_2014
- [11] Historie v datech 2015 – 2020 | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 18.12.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/historie/historie_v_datech_2015_2020
- [12] Příroda | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/priroda
- [13] Základní informace | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. Dostupné z: https://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/zakladni_informace
- [14] Vysočina má 152 přírodních památek a rezervací, loni přibyly tři – EnviWeb.cz. EnviWeb.cz – zpravodajství o životním prostředí, profesní ekologie, odborné akce [online]. Copyright © 1999 [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: <http://www.enviweb.cz/115783>
- [15] Příroda | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/priroda
- [16] Správa CHKO Železné hory. Správa CHKO Železné hory [online]. Copyright © 2021 [cit. 23.04.2021]. Dostupné z: <https://zeleznehory.ochranaprirody.cz/>

- [17] Příroda | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 19.02.2021]. Dostupné z: <http://www.dedictvivysociny.cz/priroda/>
- [18] Geopark Vysočina | Geologie. Geopark Vysočina | Kraj kameníků [online]. [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.geoparkvysocina.cz/geologie/>
- [19] Národní Geopark Vysočina | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/priroda/narodni_geopark_vysocina
- [20] Geopark Vysočina | Projekty. Geopark Vysočina | Kraj kameníků [online]. [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.geoparkvysocina.cz/projekty/>
- [21] Co je to Geocaching? – Geocaching – kesky.cz. Geocaching – kesky.cz [online]. Copyright © [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://kesky.cz/zaciname-s-geocachingem/co-je-to-geocaching/>
- [22] Prázdniny v Telči. Prázdniny v Telči [online]. Copyright © 2021 [cit. 23.03.2021]. Dostupné z: <http://www.prazdninyvtelci.cz/>
- [23] Česko-francouzská akademie | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 10.12.2021]. Dostupné z: <https://www.telc.eu/obcan/organizace/kulturni-organizace/cesko-francouzska-akademie>
- [24] O zámku – Telč. [online]. [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://www.zamek-telc.cz/cs/o-zamku>
- [25] Prohlídkové okruhy – Telč. [online]. [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://www.zamek-telc.cz/cs/informace-pro-navstevniky/prohlidkove-okruhy>
- [26] Turistická sezóna 2020 – Telč. [online]. [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://www.zamek-telc.cz/cs/informace-pro-navstevniky/turisticka-sezona-2020>
- [27] Náměstí Zachariáše z Hradce v Telči – vysocina.eu. Poznejte s námi krásy čisté Vysočiny – vysocina.eu [online]. Copyright © 2020 [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: <https://www.vysocina.eu/temata/barokni-vysocina/barokni-pamatky/dalsi-pamatky/220-namesti-zachariase-z-hradce-v-telci>
- [28] Kudy z nudy – Náměstí Zachariáše z Hradce v Telči – renesanční perla na seznamu UNESCO. Kudy z nudy – Homepage [online]. Copyright © 2020 CzechTourism [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/namesti-zachariase-z-hradce-v-telci-renesancni-p>

- [29] O městské radnici | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/historie/povesti/o_mestske_radnici
- [30] Kašny, Mariánský sloup, pumpa | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_atraktivita_mapy/kasny_mariansky_sloup_pumpa
- [31] Přístup do města – brány | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_atraktivita_mapy/pristup_do_mesta_brany
- [32] Parní mlýn Telč – vysocina.eu. Poznejte s námi krásy čisté Vysočiny – vysocina.eu [online]. Copyright © 2021 [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: <https://www.vysocina.eu/turisticke-cile/1125-parni-mlyn-telc>
- [33] Trať Kostelec u Jihlavy – Slavonice. Trať Kostelec u Jihlavy – Slavonice [online]. [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: <http://www.lokalka.unas.cz/>
- [34] Expozice historie železniční dopravy | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_atraktivita_mapy/expozice_historie_zeleznicni_dopravy
- [35] Kostely a věže | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_atraktivita_mapy/kostely_a_veze
- [36] Židovský hřbitov Telč – vysocina.eu. Poznejte s námi krásy čisté Vysočiny – vysocina.eu [online]. Copyright © 2021 [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: <https://www.vysocina.eu/turisticke-cile/1504-zidovsky-hrbitov-telc>
- [37] Kudy z nudy – Městská galerie Hasičský dům v Telči. Kudy z nudy – Homepage [online]. Copyright © 2021 CzechTourism. [cit. 08.01.2021]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/mestska-galerie-hasicsky-dum-v-telci>
- [38] Kudy z nudy – Galerie Wimmer v Telči. Kudy z nudy – Homepage [online]. Copyright © 2021 CzechTourism [cit. 08.01.2021]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/galerie-wimmer-v-telci>
- [39] Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 08.01.2021]. Dostupné z:

https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_atraktivty_mapy/muzeum_vysociny_jihlava_pobočka_telc

[40] Muzeum techniky Telč | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 08.01.2021]. Dostupné z:

https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_atraktivty_mapy/muzeum_techiky_telc

[41] Sousoší sv. Rodiny, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=221

[42] socha sv. Jana Nepomuckého – Památkový Katalog. Památkový Katalog [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/socha-sv-jana-nepomuckeho-683638>

[43] Socha Anděla strážce, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=327

[44] Socha sv. archanděla Michaela, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=326

[45] Socha sv. Jana Nepomuckého, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=328

[46] Socha sv. Máří Magdalény, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/osobnosti-51/?id=357>

[47] Socha sv. Vendelína, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=337

- [48] Socha archanděla Rafaela, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=325
- [49] Socha sv. Jana Křtitele, Telč | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=340
- [50] Sloup se sochou Panny Marie, Telč – Staré Město | Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina. Portál kulturního a přírodního dědictví Kraje Vysočina [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.dedictvivysociny.cz/kultura/pamatky-50/sepulkralni_socharska_a_drobna_architektura-8/?id=806
- [51] Socha Panny Marie – Památkový Katalog. Památkový Katalog [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/socha-panny-marie-12134406>
- [52] Rozhledna na Oslednicích | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/volnocasove_aktivita_a_sport/rozhledna_na_oslednicich
- [53] Vítejte ve Starém Městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/prochazky_mestem_a_okolim/vitejte_ve_starem_meste
- [54] Městská památková zóna Telč – Staré město | Kraj Vysočina. Kraj Vysočina | Titulní stránka [online]. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/mestska-pamatkova-zona-telc-stare-mesto/d-1114718>
- [55] Mikroregion Telčsko [online]. Copyright © [cit. 22.01.2021]. Dostupné z: https://www.mikroregiontelcsko.cz/wp-content/uploads/2019/09/Nomina%C4%8Dn%C3%AD-dokumentace_Geopark-Vyso%C4%8Dina_FINAL_s-p%C5%99%C3%ADlohami.pdf
- [56] Order of the Holy Ghost – Wikipedia. [online]. [cit. 10.02.2021]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Order_of_the_Holy_Ghost

- [57] špitál s dvorním traktem – Památkový Katalog. Památkový Katalog [online]. [cit. 10.02.2021]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/spital-s-dvornim-traktem-683858>
- [58] SeneCura – Domovy pro seniory a Domovy se zvláštním režimem. SeneCura – Domovy pro seniory a Domovy se zvláštním režimem [online]. Copyright © SeneCura 2021 [cit. 10.02.2021]. Dostupné z: <https://senecura.cz>
- [59] Telc. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: <https://www.telc.eu/kalendar>
- [60] Ubytování ve městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_sluzby/ubytovani/ubytovani_ve_meste
- [61] Výstupní objekt VDB. [online]. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU03a&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&filtr=G%7EF_M%7EF_Z%7EF_R%7EF_P%7E_S%7E_U%7E501_null_&katalog=31743&pvo=CRU03a&str=v300&u=v300_VUZEMI_43_588024#w=
- [62] Stravování ve městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_sluzby/stravovani_ve_meste
- [63] ArcGIS Web Application. Object moved [online]. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: <https://geoportal.rsd.cz/webappbuilder/apps/7/>
- [64] IDOS • Autobusy • Vyhledání spojení. Object moved [online]. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: <https://idos.idnes.cz/autobusy/spojeni/>
- [65] Traťové jízdní řády | České dráhy. [online]. Copyright © České dráhy, a.s., 2016. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: <https://www.cd.cz/jizdni-rad/tratove-jizdni-rady/trat/227/>
- [66] Letiště – Aeroweb.cz. Aeroweb.cz [online]. Copyright © 2005. [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: <https://www.aeroweb.cz/letiste>
- [67] Vycházková trasa Město a historie | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/prochazky_mestem_a_okolim/vychazkova_trasa_mesto_a_historie
- [68] Vycházková trasa Město a voda | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [20.03.2021]. Dostupné

[z:https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/prochazky_mestem_a_okolim/vychazkova_trasa_mesto_a_voda](https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/prochazky_mestem_a_okolim/vychazkova_trasa_mesto_a_voda)

[69] Vycházková trasa Město a kámen | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [20.03.2021]. Dostupné z:

https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/prochazky_mestem_a_okolim/vychazkova_trasa_mesto_a_kamen

[70] Vítejte ve Starém Městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [20.03.2021]. Dostupné z:

https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/prochazky_mestem_a_okolim/vitejte_ve_starem_meste

[71] CK Pangea-cestovní kancelář pro školy, skupiny i jednotlivce. CK Pangea – cestovní kancelář pro školy, skupiny i jednotlivce [online]. Copyright © 2021 [cit. 14.01.2021]. Dostupné z: <http://www.pangea-travel.cz/>

[72] Turistické informační centrum | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 14.01.2021]. Dostupné z:

https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_informacni_centrum

[73] Turistické informační centrum | Panský dvůr Telč. Úvod | Panský dvůr Telč [online]. Copyright © 2016 [cit. 26.01.2021]. Dostupné z: <https://www.panskydvurtelc.cz/turisticke-informacni-centrum/>

[74] Zastupitelstvo – vrcholný orgán obce – SMS ČR – Rok v obci. SMS ČR – Rok v obci [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/36-zastupitelstvo-%E2%80%93-vrcholny-organ-obce/>

[75] Rada obce – SMS ČR – Rok v obci. SMS ČR – Rok v obci [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/37--rada-obce/>

[76] Zvláštní orgány města | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: https://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/samosprava/zvlastni-organy-mesta

[77] Odbor kultury a cestovního ruchu | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. Dostupné z: [cit. 14.01.2021].

https://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/mestsky_urad/odbor_kultury_a_cestovniho_ruchu

[78] Mikroregion Telčsko [online]. Copyright ©F [20.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mikroregiontelcsko.cz/wp-content/uploads/2019/09/Strategie-MTel%C4%8Dska.pdf>

- [79] O nás – Mikroregion Telčsko. Mikroregion Telčsko [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mikroregiontelcsko.cz/o-nas/>
- [80] Místní akční skupiny | NS MAS. NS MAS | Národní síť Místních akčních skupin České republiky [online]. Copyright © 2021 Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s. [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>
- [81] Územní působnost MAS Telčsko – MAS Telčsko. Domů – MAS Telčsko [online]. Copyright © 2021 [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <https://mastelcsko.cz/uzemni-pusobnost/>
- [82] Marketingový mix – Propagace. Marketing Mix | Veletrh marketingu a reklamy [online]. Copyright © 2015 Omnis Olomouc, a.s. Všechna práva vyhrazena. [20.03.2021]. Dostupné z: <http://www.marketing-mix.cz/marketing-mix/160-marketingovy-mix-propagace-a.html>
- [83] Evropský fond pro regionální rozvoj. Projekt Interreg. [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: <http://www.at-cz.eu/cz/o-programu/o-programu>
- [84] Evropský fond pro regionální rozvoj. Projekt Interreg. [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: <http://www.at-cz.eu/cz/o-programu/programove-uzemi>
- [85] Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [20.03.2021]. Dostupné z: <https://www.telc.eu/data/fotogalerie/files/prirodni-dedictvi-raselinistnich-krajin-regionu-muhlviertel-a-geopark-vysocina-jako-chroneny-prirodni-prostor-misto-zazitku-a-vzdelavani-pdf.pdf>
- [86] Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy. Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy [online]. Copyright © 2021 [cit. 23.04.2021]. Dostupné z: <https://zdarskevrchy.ochranaprirody.cz/>
- [87] Informační systém [online]. Copyright © [cit. 28.04.2021]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2015/PSB_03/um/59764286/
- [88] GIS ORP Telč, Mikroregion Telčsko. IIS Windows Server [online]. [cit.11.4.2021] Dostupné z: <https://hsmap.cz/app/telc/index.php?project=telcorp>
- [89] Evropský fond pro regionální rozvoj. Projekt Interreg. [online]. [cit. 23.04.2021]. Dostupné z: <http://www.at-cz.eu/cz/o-programu/programove-uzemi>
- [90] Ubytování ve městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 14.11.2020] Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_sluzby/ubytovani/ubytovani_ve_meste
- [91] Stravování ve městě | Telc.eu. Telc | <https://www.telc.eu/> [online]. [cit. 14.11.2020] Dostupné z: https://www.telc.eu/turista_a_volny_cas/turisticke_sluzby/stravovani_ve_meste

[92] Výstupní objekt VDB. [online]. [cit. 17.3.2021] Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU01&z=T&f=TABULKA&katalog=30838&str=v133&c=v3~8_RP2019&u=v133_VUZEMI_43_588024#w=

Další zdroje

Prezentace Přeshraniční projekt, kterou mi poskytnul manažer Geoparku Vysočina Mgr. Jan Švaříček.

Seznam příloh

<i>Přílohy A</i>	
<i>Příloha A. 1</i> HUZ v Telči.....	77
<i>Příloha A. 2</i> Stravovací zařízení	81
<i>Přílohy B</i>	
<i>Příloha B. 1</i> Trasa od centrální parkoviště.....	82
<i>Příloha B. 2</i> Trasa z nádraží.....	82
<i>Příloha B. 3</i> Trasa pro kola/koloběžky z Panského dvora	82

Příloha A. 1 HUZ v Telči

Hotely			
Název	Adresa	Kontakt a webové stránky	Lůžková kapacita
Hotel Anton ***	Slavatovská 92, Telč	+420 774 026 200 (recepce) recepce@hotel-anton.cz http://www.hotel-anton.cz	62
Hotel Celerin***	nám. Zachariáše z Hradce 43, Telč	+420 730 519 443 office@hotelcelerin.cz http://www.hotelcelerin.cz	24
Hotel Pangea***	Na Baště 450, Telč	+420 567 213 122 recepce@pangea.cz http://www.pangea.cz	20
Hotel Telč ***	Na Můstku 37, Telč	+420 733 141 300 hoteltelc@gmail.com http://hoteltelc.cz/	20
Hotel U Černého orla ***	nám. Zachariáše z Hradce 7, Telč	+420 567 243 222 hotel@cernyorel.cz http://www.cernyorel.cz	65
Hotel U Hraběnky ****	Slavatovská 96, Telč	+420 567 578 551 recepce@hotel-uhrabenky.cz http://www.hotel-uhrabenky.cz	75
Univerzitní centrum Telč	nám. Zachariáše z Hradce 2, Telč	+420 549 498 182 svobodova@rect.muni.cz https://www.uct.muni.cz/sluzby/ubytovani	75
Apartmány, penziony, priváty			
Název	Adresa	Kontakt a webové stránky	Lůžková kapacita
Apartmán	Jana Žižky 345, Telč	+420 776 321 189 macast@seznam.cz http://www.telcprivat.cz	
Apartmány Chornitzerův dům	nám. Zachariáše z Hradce 56, Telč	+420 720 611 712 info@chornitzerumdum.cz http://www.chornitzerumdum.cz	10
Apartmány Pod Náměstím	Furchova 27, Telč	+420 723 411 376 rezervace@apartmanytelc.cz http://www.apartmanytelc.cz	16
B&B Nika	nám. Zachariáše z Hradce 45, Telč	+420 605 176 783 info@bnbnika.cz http://www.bnbnika.cz	6

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Čermáková Eva	Komenského 299, Telč	+420 737 204 349 privatcermakova@gmail.com http://www.privatcermakova.cz	4
Doskočil Bohumír	Hradecká 307, Telč	+420 567 223 857 dosk.penzion@email.cz http://www.penzion-zahradnidum-telc.cz	5
Dušková Alena	Křížova 21, Telč	+420 607 111 879 alena21@tiscali.cz http://stileo.com/telc	4
Historical apartmány U Jarošů	nám. Zachariáše z Hradce 60, Telč	+420 724 833 490 +420 775 106 999 erikjaros@seznam.cz migel33@seznam.cz http://www.ubytovanivtelci.webnode.cz	4
Hostel Domeček	Hradecká, Telč	+420 602 944 173 sk.telc@tiscali.cz https://www.sktelc.cz/domecek_index.html	
Leitgebová Ludmila	Za Stínadly 335, Telč	+420 604 121 784 leitgebova.ludmila@seznam.cz https://ubytovani-telc-leitgebova.webnode.cz/	4
Pension Kamenné Slunce	Palackého 27, Telč	+420 732 193 510 pension@kamenne-slunce.cz http://www.kamenne-slunce.cz	14
Pension Steidler	nám. Zachariáše z Hradce 52, Telč	+420 721 316 390 steidler@volny.cz www.telc-accommodation.eu	11
Penzion Telč No. 20	nám. Zachariáše z Hradce 20, Telč	+420 774 999 183 rezervace@hotel-pension-telc.cz http://www.hotel-pension-telc.cz	16
Penzion Danuše	Palackého / Hradební 25, Telč	+420 603 449 188 danuse.telc@seznam.cz http://www.penziondanusetelc.cz	13
Penzion Hradební	Palackého 26, Telč	+420 723 316 407 info@penzion-hradebni.cz http://www.penzion-hradebni.cz	14
Penzion Panský dvůr Telč	Slavatovská 86, Telč	+420 564 403 780 penzion@panskydvurtelc.cz https://www.panskydvurtelc.cz/ubytovani-v-penzionu/	36
Penzion Petra	Srázná 572, Telč	+420 567 213 059 tetour@penzionpetra.cz https://penzion-petra.hotel.cz/	14
Penzion Pizzeria Italia	nám. Zachariáše z Hradce 16, Telč	+420 567 223 565 pizzeriaitalia@seznam.cz http://www.pizzeriaitalia.cz/	9

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Penzion Slunečný dům	nám. Zachariáše z Hradce 67, Telč	+420 603 543 745 jarmilka.kocova@seznam.cz http://www.slunecnydum.cz	5
Penzion U Doležalů	Srázná 573, Telč	+420 567 243 307 penzionudolezalu@centrum.cz http://www.penzionudolezalu.eu	8
Penzion U Nechvátalů	Hradecká 255, 588 56 Telč	+420 732 624 232 jan.nechvatal@centrum.cz http://www.penzionunechvatalu.g6.cz	7
Penzion U Vojty/Apartmány Vojta	Foitova 643, Telč	+420 731 955 738 penzionuvojty@seznam.cz https://www.penzionuvojty.cz/ https://apartmany-vojta-telc.webnode.cz/	12
Podolská Romana	Oldřichovo náměstí 26, Telč	+420 567 243 232 telcubytovani@centrum.cz http://www.telcubytovani.cz	19
Privat Jiří Remeš	Oldřichovo nám. 25, Telč	+420 723 290 851 +420 728 766 224 j.remes@email.cz http://www.privat-telc.cz	9
Privat Kotrba	nám. Zachariáše z Hradce 32, Telč	+420 723 899 753 kotrbami@seznam.cz http://www.privatkotrba.cz/	6
Privat Pavlů	Svatojánská 471, Telč	+420 605 475 511 privat.pavlu@volny.cz http://www.privatpavlu.cz	13
Privat Svatojánská	Svatojánská 466, Telč	+420 607 623 470 +420 607 848 003 r.smrcku@quick.cz r.smrcku@seznam.cz http://www.privatsvatojanska.wz.cz	9
Privat U Čejků	Jihlavská 139, Telč	+420 732 872 008 cejkovi.telc@seznam.cz	3
Privát Šušolíkova Marie	Jihlavská 461, Telč	+420 777 741 027 susolikova@gmail.com	5
Privát U Spázalů	nám. Zachariáše z Hradce 8, Telč	+420 606 884 598 spazi@seznam.cz http://www.spazal.cz	7
Rodinné ubytování RNDr. Jitka Schützová	Slavíčková 204, Telč	+420 603 588 232 jitka.schutzova@seznam.cz	
Pod Splavem	Na Dlážkách 79, Staré Město, Telč	+420 776 100 160 ubytovanipodsplavem@gmail.com https://www.podsplavem.cz/	6

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Dům U Michala V Telči	nám. Zachariáše z Hradce 61, Telč	+420 607 972 178 info@dumumichala.cz http://www.dumumichala.cz	3
Podolí U Křížku	Tobiášková 42, Podolí – Telč	+420 776 753 889 podoliukrizku@email.cz https://www.podoliukrizku.com/cs-cz	10
U Šeniglů	nám. Zachariáše z Hradce 11, Telč	+420 775 219 362 renataseniglova@gmail.com http://www.ubytovani-telc.cz	8
Turistické ubytovny			
Název	Adresa	Kontakt a webové stránky	Lůžková kapacita
U Roštěnky	Tobiášková 305, Telč	+420 608 771 999 urostenky@seznam.cz http://www.urostenky.cz	32

Zdroj: Vypracování vlastní, 2021, Zdroj dat [90]

Příloha A. 2 Stravovací zařízení

Název	Adresa	Kontakt, webové stránky/Facebook	Počet míst
Restaurant Amigo	nám. Zachariáše z Hradce 22, 588 56 Telč	+420 722 406 402 http://www.amigotelc.cz/	
Restaurace Lihovar v Hotelu Antoň	Slavatovská 92, 588 56 Telč	+420 774 026 200 office@hotel-anton.cz http://www.hotel-anton.cz	55+20 zahrádka a 30 v atriu hotelu pod markýzou
Restaurace Na Žabinci	Svatojánská 526, 588 56 Telč	+420 608 876 854 http://www.nazabinci.cz	70
Restaurant Švejk	nám. Zachariáše z Hradce 1, 588 56 Telč	+420 567 213 151 +420 602 133 809 http://www.svejk-telc.cz	95
Restaurace U Černého orla	nám. Zachariáše z Hradce 7, 588 56 Telč	+420 567 243 222 http://www.cernyorel.cz	85
Restaurace U Hraběnky	Slavatovská 96, 588 56 Telč	+420 776 178 551 http://www.hotel-uhrabenky.cz	55
Restaurant Zach	nám. Zachariáše z Hradce 33, 588 56 Telč	+420 567 243 672 www.restaurantzach.cz	80
Letní gril U Roštěnky	Roštýn 442, 58856 Telč	+420 608 803 613 www.urostenky.cz	
Název	Adresa	Kontakt, webové stránky/Facebook	Počet míst
Pizzeria & Vinárna Italia	nám. Zachariáše z Hradce 16, 588 56 Telč	+420 605 381 011 www.pizzeriaitalia.cz https://www.facebook.com/PizzeriaItaliaTelc	70
Pizzerie Telč	nám. Zachariáše z Hradce 32, 588 56 Telč	+420 567 223 246 www.pizzerietelc.cz https://www.facebook.com/pizzerie.telc	40
Název	Adresa	Kontakt, webové stránky/Facebook	Počet míst
Svačinka Telč	Masarykova 172, 588 56 Telč	+420 737 481 788 https://svacinkatelc.webnode.cz/o-nas/	20
Název	Adresa	Kontakt, webové stránky/Facebook	Počet míst
Café Telč	Na Můstku 37, 588 56 Telč	+420 733 141 300 http://hoteltelc.cz/ https://www.facebook.com/cafetelc/	49

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Kavárna- Cukrárna Haas	nám. Zachariáše z Hradce 2, 588 56 Telč	+420 777 519 907 https://cs-cz.facebook.com/Kafac.Telc/	40
Kavárna-Cafe U nás doma	nám. Zachariáše z Hradce 60, 588 56 Telč	https://www.facebook.com/kavarnacafeunasdoma/?tn-str=k*F	10+16 zahrádka
Cukrárna Celerin	nám. Zachariáše z Hradce 43, 588 56 Telč	+420 608 933 126 www.cukrarna-telc.mypage.cz	18
Cukrárna U Matěje	Na Baště 2, 588 56 Telč	+420 567 223 879 www.cukrarnaumateje.unas.cz	20
Cukrárna Jadran	nám. Zachariáše z Hradce 23, 588 56 Telč	+420 777 836 871 https://cs-cz.facebook.com/CukrarnaJadran	9
RoPraKafe- Rodinná pražírna kávy v Telči	Štěpnická 9, 588 56 Telč	+420 736 528 461 http://www.roprakafe.cz	6
Čajovna SCIVIAS	nám. Zachariáše z Hradce 39, 588 56 Telč	+420 724 768 934 http://www.cajovnascivias.cz	30

Zdroj: Vypracování vlastní, zdroj dat [91]

Příloha B. I Trasa od centrální parkoviště

Cílem trasy je nová expozice Geoparku Vysočina na Starém Městě v Telči. Východisko je na centrálním parkovišti Na Sádkách. Poté půjdeme na náměstí, kde nás čeká 10 zastavení – Dolní (Malá) brána, zámek, kostel s. Jakuba, kostel Jména Ježíš, historická budova radnice, dvě kašny, Morový sloup, věž sv. Ducha a Horní (Velká) brána. Další zastávkou je výhled na panorama Telče u Ulického rybníka Na Hrázi. Dále sejdem ke Staroměstskému rybníku na cestu Na Dlážkách, kde si prohlédneme jednotlivé sochy z dílny sochaře Kašpara Obera. Předposlední zastávka je kostel Matky Boží. Poslední zastávka je náš cíl-expozice Geoparku Vysočina.

Kudy trasa vede	
Pro koho je vhodná	
Počet zastavení	15.
Jak se tam dostaneme	pěšky
Délka trasy	2,1 km
Časová náročnost	¾ hodiny

Vítá Vás město TELČ

Vycházková trasa od
centrálního parkoviště
k expozici Geoparku
Vysočina

Plánek trasy

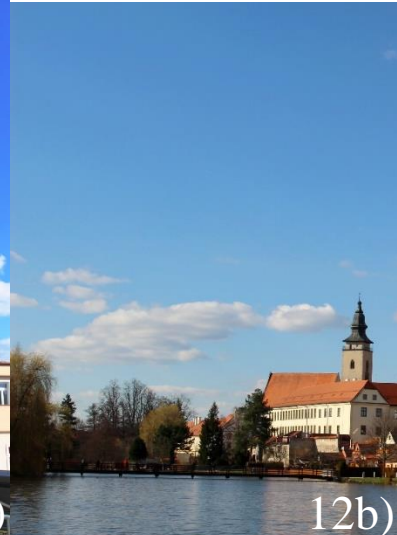
11a)

11b)

12a)

12b)

12c)

13a)

13b)

13c)

13d)

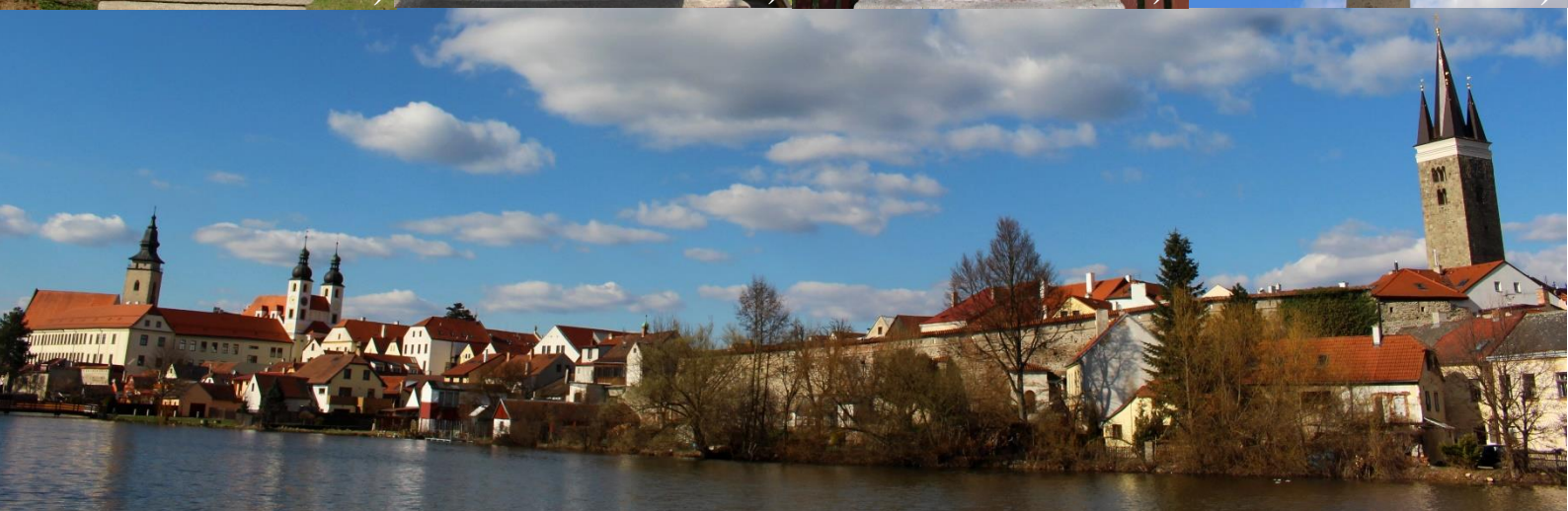
13e)

13f)

14a)

14b)

14b)

14c)

15)

1) **Centrální parkoviště Na Sádkách.**

2) **Dolní bráně** se také říká Malá. Bývala součástí městského opevnění. Postavena byla roku 1579 při přestavbě zámku, na který navazuje. Dříve zde stála gotická brána s vodním příkopem a zvedacím mostem.

3) **Telčskému zámku**, i jeho rozlehlému areálu, se právem přezdívá perla moravské renesanční architektury. Původně zde stával gotický hrad. Ten byl v 16.stol. přestavěn na renesanční reprezentativní sídlo. Interiéry si můžeme prohlédnout na trasách A a B.

4) Mohutná **věž sv. Jakuba** měří skoro 60 metrů a byla postavena již ve 14.století zároveň s kostelem. Věží vede 40 kamenných a 150 dřevěných schodů. Ve věži jsou dochované zvony Jakub (z roku 1602) a Marie (z roku 1550).

5) **Kostel Jména Ježíš** nechala postavit hraběnka Františka Slavatová. Původně jezuitský kostel byl dokončen roku 1667 ve skromném barokním slohu. Kostel je neobvykle orientovaný boční stranou do náměstí.

6) **Městská radnice** zde stojí již od 15. století, první zmínka o ní pochází z roku 1443. V roce 1499 zničil radnici výbuch a v roce 1530 radnice vyhořela. Interiér byl několikrát předěláván, v roce 1977 byl předělán na kanceláře.

7) **Kášna se sochou sv. Markéty** byla původně dřevěná a byla postavena v dobách Zachariáše z Hradce. V roce 1611 byla přestavěna na kamennou a získala tak dnešní podobu.

8) **Mariánský sloup** byl stavěn v letech 1715-1720. Sloup postavil sochař David Lipart z Brtnice se spoluprací kameníka Františka

Neuwirta. Na podstavci můžeme vidět sochy svatých.

9) **Kášna se sochou Siléna** bývala také dřevěná. Kamennou podobu získala v roce 1872. Socha zobrazuje Siléna, který v náručí drží malého Dionýsa, kterého dle řeckých bájí prováděl a vychovával.

10) **Věž sv. Ducha** je nejstarší dochovaná stavební památka. Slohově je pozdně románská a pochází z první pol. 13.stol. Vysoká je 49 m.

11a) **Horní brána**, které se též říká Velká, původně tvořily dvě věže, každá z jedné strany příkopu. Vnější brána se dochovala. Druhá brána byla zbořena v roce 1833. Most, který vedl přes příkop mezi branami, byl původně dřevěný, možná i dokonce padací. V 17. století byl nahrazen kamenným.

11b) **Socha svaté Rodiny** byla postavena v roce 1727. V římskokatolické církvi představuje svatá rodina Pannu Marii, svatého Josefa a Ježíše.

12a) **Socha sv. Anděla Strážce** je první sochou v řadě v ulici Na Dlážkách, které postavil sochař Kašpar Ober v letech 1740-1750. Barokní socha vyobrazuje Anděla Strážce a průvodce na této cestě.

12b) **Belpská lávka** je postavena jako známka partnerství mezi městy Telč a švýcarského města Belp. Lávka vede přes Ulický rybník a byla postavena a slavnostně otevřena v roce 1998.

12c) **Socha sv. Jana Nepomuckého** je hodnotná socha v barokním stylu umístěná na hrázi Ulického rybníka. Socha pochází z poloviny 18.století.

13a) **Socha archanděla Michaela** je druhá zastávka v řadě soch galerie sochaře Kašpara Obera. Archanděl Gabriel je vůdce nebeského vojska, které bojuje proti ďáblu. Je vyobrazen jako římský voják, který drží zdvižený meč.

13b) **Socha sv. Jana Nepomuckého** je jako třetí v galerii soch okolo Staroměstského rybníka. Svatý Jan Nepomucký je zobrazen v kanovníckém oděvu a v ruce drží kříž.

13c) **Socha sv. Máří Magdalény**, čtvrtá socha, zobrazuje svatou, jak drží kříž s ukřižovaným Ježíšem a její dlouhé vlasy, kterými měla umýt Ježovi nohy.

13d) **Socha sv. Vendelína** zobrazuje patrona rolníků a pastýřů s jeho atributy, kterými je pastýřská hůl, kniha, královská koruna a ovce. Je pátým zastavením v galerii soch.

13e) **Socha archanděla Rafaela** – tento archanděl měl léčivé schopnosti. Je vyobrazen jako mladý s andělskými křídly a v ruce drží nádobu s mastí.

13f) **Socha sv. Jana Křtitele** je sedmým zastavením. Jan Křtitel je prorok a předchůdcem Krista. Na soše je oděný v kůži a s beránkem u nohou, což je předobraz Krista. V ruce drží hůl zakončený křížem.

14a) **Mariánský sloup** u kostela Matky Boží byl postaven v roce 1673. Tehdy byl majitelem telčského panství hrabě Slavata Ferdinand Vilém. Ten byl jmenován císařem Leopoldem I. tajným radou. Hrabě chtěl postavit tento sloup, avšak zemřel téhož roku. Mariánský sloup byl postaven po jeho smrti.

14b) **Socha Panny Marie** tvoří s protější **sochou archanděla Gabriela** Zvěstování. Obě sochy též pochází z dílny sochaře Obera.

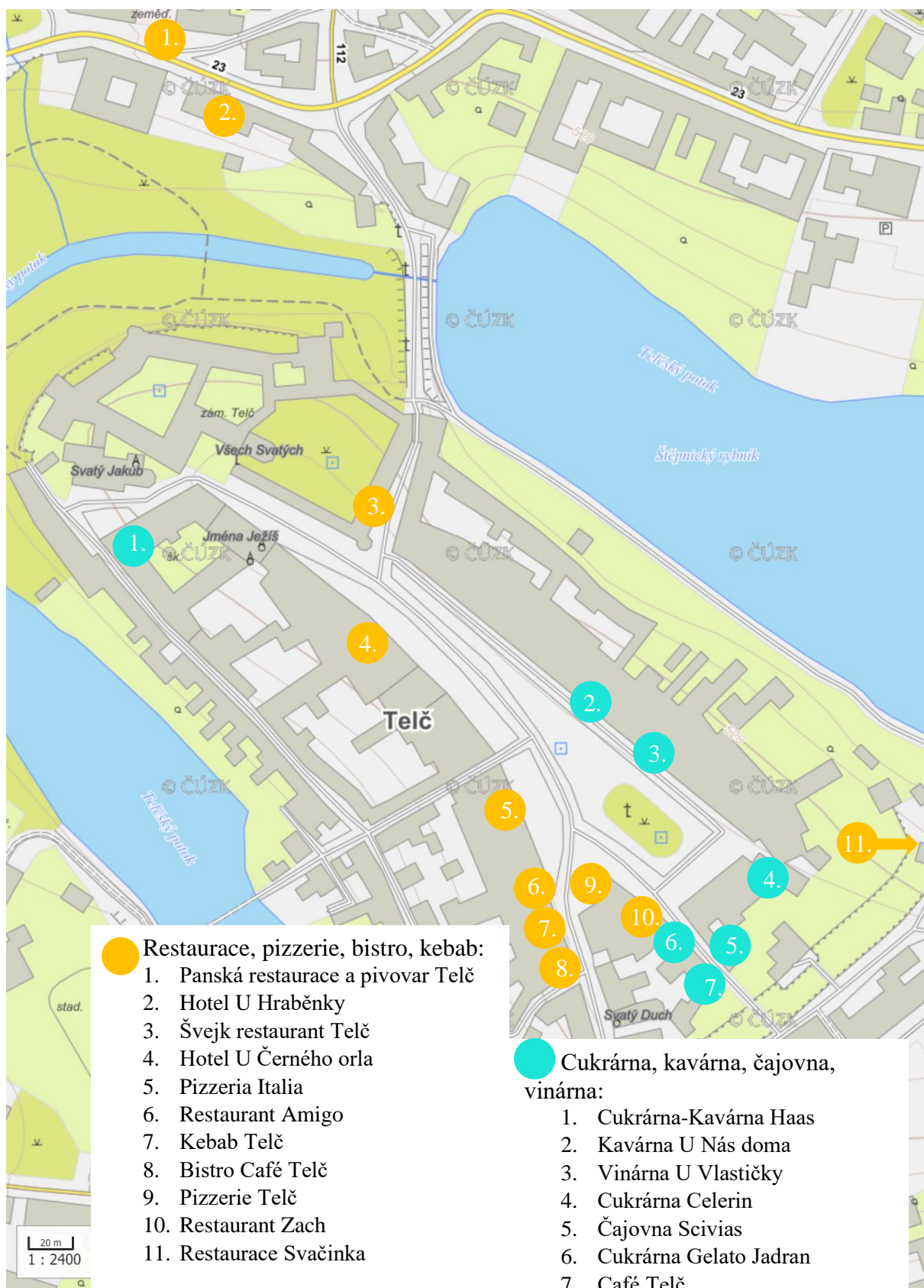
14c) **Kostel Matky Boží** byl založen roku 1099. V kostele můžeme vidět původní dochované barokní varhany. Ve věži je nejstarší zvon v Telči z roku 1515.

15) **Expozice Geoparku Vysočina** nám přiblíží hodnotu přírody, přírodní děje, vznik Země a geovědy.

O nové expozici Geoparku Vysočina

Expozice Geoparku Vysočina se nachází v prostorách bývalého špitálu a Domova důchodců. Expozice charakterizuje přírodu, přírodní zajímavosti a přírodní děje, které nás obklopují každý den. Významná pozornost je věnována rašeliništi, znázornění a popis přírody v Geoparku Vysočina a na rakouské straně v regionu Mühlviertel, a jejich rozdílnost v ochraně přírody. Popsány jsou zde zásahy do přírody a nechtěné následky, které zásahy způsobily. V areálu expozice je vlídné zázemí, prostor pro besedy, přednášky, a společenská setkání jak pro školy, odborníky, tak pro veřejnost.

Plánek s možnostmi občerstvení

Příloha B. 2 Trasa z nádraží

Na této trase se vydáme z vlakového a autobusového nádraží v Telči k nové expozici Geoparku Vysočina. Po cestě půjdeme okolo Staroměstského rybníka, prohlédneme si Židovský hřbitov a Parní mlýn. Poté můžeme jít zpět na nádraží, nebo se vydat okolo kostela Matky Boží, Staroměstského a Ulického rybníka na náměstí, kde uvidíme Horní (Velkou) bránu, věž sv. Ducha, kašny a morový sloup, radnici, kostel

Kudy trasa vede	
Pro koho je vhodná	
Počet zastavení	18.
Jak se tam dostaneme	pěšky
Délka trasy	3 km
Časová náročnost nádraží-Geoexpozice	25 minut
Časová náročnost nádraží-Geoexpozice-centrum	50 minut (bez návštěvy expozice)

Vítá Vás město TELČ

Vycházková trasa z nádraží
k expozici Geoparku
Vysočina

Plánek trasy

1)

3)

4)

5)

6)

7a)

7b)

7c)

7d)

8a)

8b)

8c)

8d)

8e)

8f)

9a)

9b)

10a)

11)

10b)

12)

1) **Železnice** byla uvedena do provozu roku 1898 a financovala ji Aciová společnost místní dráhy Kostelec-Telč. V roce 1902 byla trať prodloužena jižním směrem do Slavonic. O rok později byla trať prodloužena ještě do rakouského Weidhofenu an der Thaya. V roce 2010 bylo zprovozněno vedle vlakového nádraží nové autobusové nádraží.

2) Cestě okolo Staroměstského rybníka se lidově říká Po Voskách. Cesta je však součástí Oslednic. Na **Oslednicích** se jmenuje cesta a území okolo stejnojmenné rozhledny. Cesta je lemovaná alejí stromů, v polovině cesty narazíme na molo, z něhož je krásný výhled na rybník a na kostel Matky Boží.

3) Na konci cesty stojí **socha sv. Jana Nepomuckého**.

4) **Židovský hřbitov**. Židé dříve neměli povoleno pohřbívat zemřelé na území telčského panství. V polovině 19. století se hlavním hřbitovem stal tento hřbitov Na Oslednicích za městem. Zde napočítáme až 200 náhrobků. Síň u vchodu sloužila jako obřadní síň, poté modlitebna adventistů a v současné době slouží jako obrazová galerie.

5) První zmínka o **Parním mlýně** je z roku 1533. V roce 1807 byl mlýn součástí továrny na jemná sukna. Postupně se z mlýna stala barvírna, přádelna a také tkalcovna. Areál v druhé polovině 19. století spadl do majetku Podstatzských-Lichtensteinů a byl přestavěn zpět k původnímu účelu. Rodina sem na konci 80. let dala parní stroj, který mlýn poháněl. Obilí se zde mlelo až do roku 1957.

6) **Expozice Geoparku Vysočina** nám přiblíží hodnotu přírody, přírodní děje, vznik Země a geovědy.

7a) **Kostel Matky Boží** byl založen roku 1099. V kostele můžeme vidět původní dochované barokní varhany. Ve věži je nejstarší zvon v Telči z roku 1515.

7b) **Mariánský sloup** u kostela Matky Boží byl postaven v roce 1673. Tehdy byl majitelem telčského panství hrabě Slavata Ferdinand Vilém. Ten byl jmenován císařem Leopoldem I. tajným radou. Hrabě chtěl postavit tento sloup,

avšak zemřel téhož roku. Mariánský sloup byl postaven po jeho smrti.

7c) **Socha Panny Marie** tvoří s protější sochou archanděla Gabriela Zvěstování. Obě sochy též pochází z dílny sochaře Obera.

8a) **Socha sv. Jana Křtitele** je první sochou Na Dlážkách. Svatý Jan Křtitel je prorok a předchůdcem Krista. Na soše je oděný v kůži a s beránkem u nohou, což je předobraz Krista. V ruce drží hůl zakončený křížem.

8b) **Socha archanděla Rafaela** – tento archanděl měl léčivé schopnosti. Je vyobrazen jako mladý s andělskými křídly. V ruce drží nádobu s mastí.

8c) **Socha sv. Vendelína** zobrazuje patrona rolníků a pastýřů s jeho atributy, kterými je pastýřská hůl, kniha, královská koruna a ovce. Je třetím zastavením v galerii soch.

8d) **Socha sv. Máří Magdalény**, čtvrtá socha, zobrazuje svatou, jak drží kříž s ukřižovaným Ježíšem a její dlouhé vlasy, kterými měla umýt Ježíšovi nohy.

8e) **Socha sv. Jana Nepomuckého** je jako pátá v galerii soch okolo Staroměstského rybníka. Svatý Jan Nepomucký je zobrazen v kanovníckém oděvu a v ruce drží kříž.

8f) **Socha archanděla Michaela** je šestá zastávka v řadě soch galerie sochaře Kašpara Obera. Archanděl Gabriel je vůdce nebeského vojska, které bojuje proti ďáblu. Je vyobrazen jako římský voják, který drží zdvižený meč.

9a) **Socha sv. Jana Nepomuckého** je hodnotná socha v barokním stylu umístěná na hrázi Ulického rybníka. Socha pochází z poloviny 18. století

9b) **Socha sv. Anděla Strážce** je poslední sochou v řadě Na Dlážkách, které postavil sochař Kašpar Ober v letech 1740-1750.

9c) **Belpská lávka** je postavena jako známka partnerství mezi Telčí a švýcarského města Belp. Lávka vede přes Ulický rybník a byla postavena a slavnostně otevřena v roce 1998.

10a) **Horní brána**, které se též říká Velká, původně jí tvořily dvě věže, každá z jedné

strany příkopu. Vnější brána se dochovala. Druhá brána byla zbořena v roce 1833. Most, který vedl přes příkop mezi branami, byl původně dřevěný, možná i dokonce padací. V 17. století byl nahrazen kamenným.

10b) **Socha svatých Rodiny** byla postavena v roce 1727. Financoval ji telčský primátor a obchodník Ondřej Hanusík. V římskokatolické církvi představuje svatá rodina Pannu Marii, svatého Josefa a Ježíše.

11) **Věž sv. Ducha** je nejstarší dochovaná stavební památka. Slohově je pozdně románská a pochází z první pol. 13. stol. Vysoká je 49 m.

12) **Kašna se sochou Siléna** také byla dřevěná. Kamennou podobu získala v roce 1872. Socha zobrazuje Siléna, který v náručí drží malého Dionýsa, kterého dle řeckých bájí prováděl a vychovával.

13) **Mariánský sloup** byl stavěn v letech 1715-1720. Sloup postavil sochař David Lipart z Brtnice se spoluprací kameníka Františka Neuwirta. Na podstavci můžeme vidět sochy svatých.

14) **Kašna se sochou sv. Markéty** byla původně dřevěná a byla postavena v dobách Zachariáše

z Hradce. V roce 1611 byla přestavěna na kamennou a získala tak dnešní podobu.

15) **Městská radnice** zde stojí již od 15. století, první zmínka o ní pochází z roku 1443. V roce 1499 zničil radnici výbuch a v roce 1530 radnice vyhořela. Interiér byl několikrát předěláván, v roce 1977 byl předělán na kanceláře.

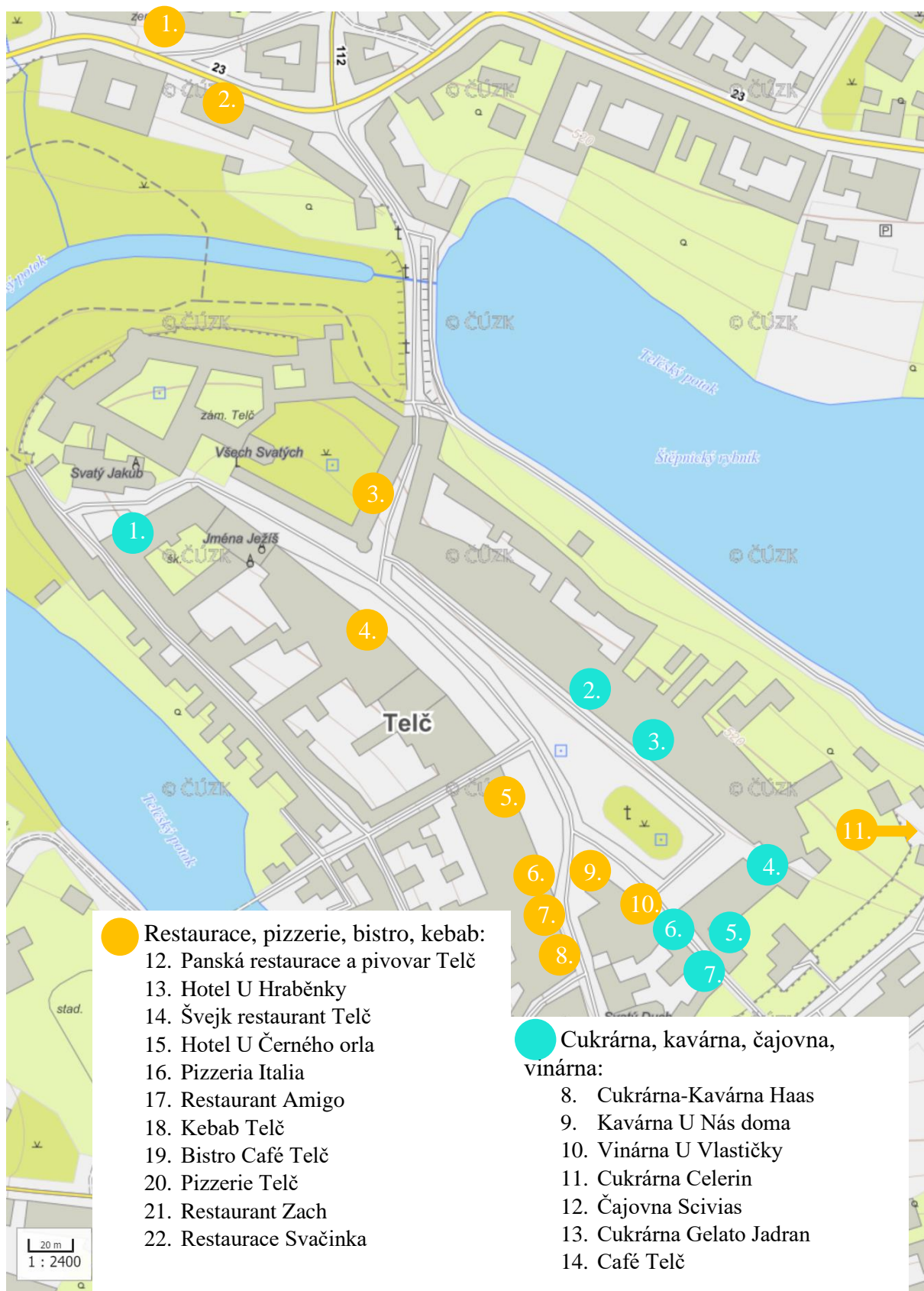
16) **Kostel Jména Ježíš** nechala postavit hraběnka Františka Slavatová. Původně jezuitský kostel byl dokončen roku 1667 ve skromném barokním slohu. Kostel je neobvykle orientovaný boční stranou do náměstí.

17) Mohutná **věž sv. Jakuba** měří skoro 60 metrů a byla postavena již ve 14. století zároveň s kostelem. Věží vede 40 kamenných a 150 dřevěných schodů. Ve věži jsou dochované zvony Jakub (z roku 1602) a Marie (z roku 1550).

18) **Telčskému zámku** i jeho rozlehlému areálu se právem přezdívá perla moravské renesanční architektury. Původně zde stával gotický hrad. Ten byl v 16. stol. přestavěn na renesanční reprezentativní sídlo. Interiéry si můžeme prohlédnout na trasách A a B

O nové expozici Geoparku Vysočina

Expozice Geoparku Vysočina se nachází v prostorách bývalého špitálu a Domova důchodců. Expozice charakterizuje přírodu, přírodní zajímavosti a přírodní děje, které nás obklopují každý den. Významná pozornost je věnována rašeliništi, znázornění a popis přírody v Geoparku Vysočina a na rakouské straně v regionu Mühlviertel, a jejich rozdílnost v ochraně přírody. Popsány jsou zde zásahy do přírody a nechtěné následky, které zásahy způsobily. V areálu expozice je vlídné zázemí, prostor pro besedy, přednášky, a společenská setkání jak pro školy, odborníky, tak pro veřejnost.

Příloha B. 3 Trasa pro kola/koloběžky z Panského dvora

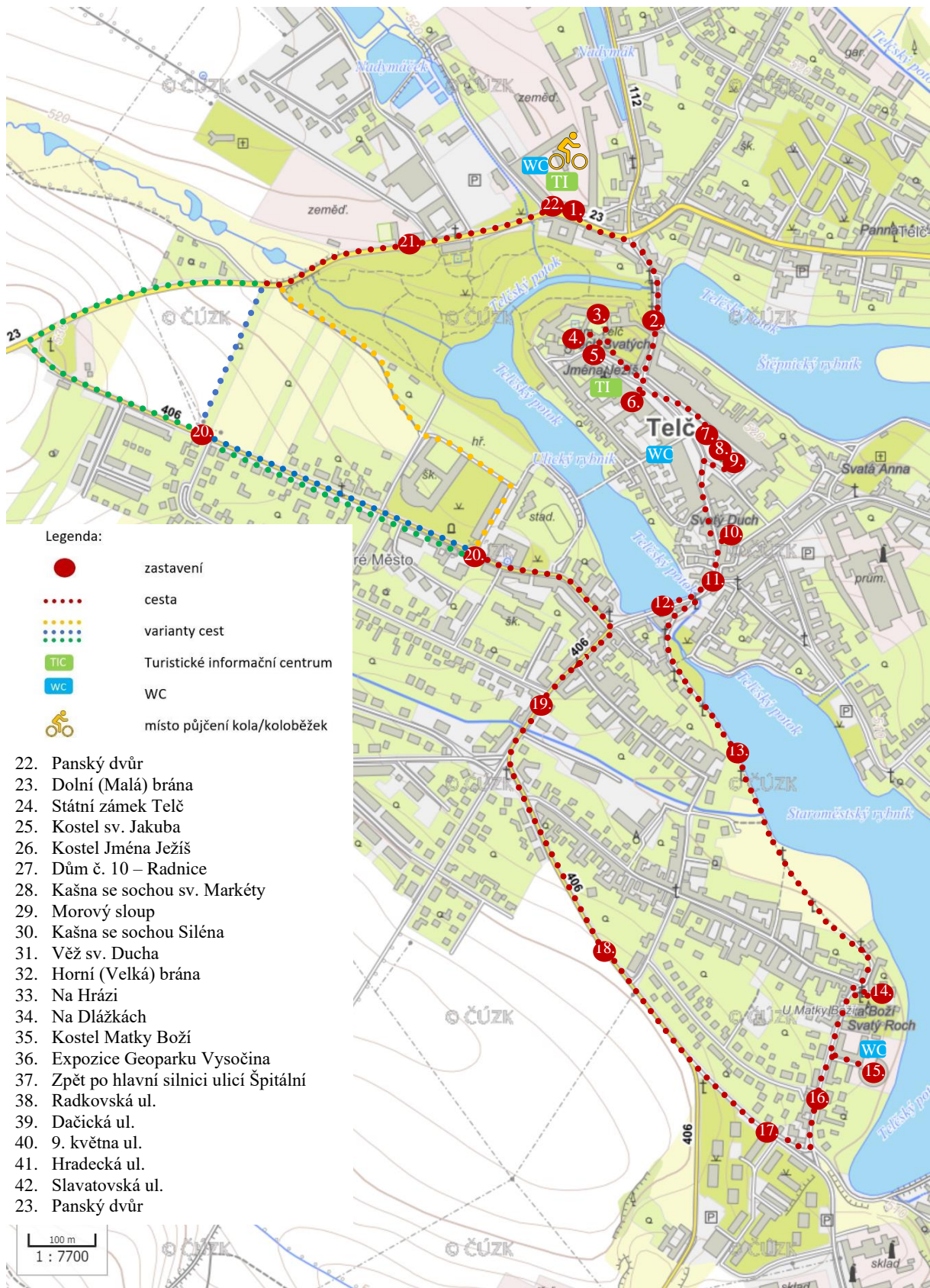
Tato trasa je spojením sportu a kultury. V Panském dvoře si vypůjčíme kola nebo koloběžky, se kterými pojedeme k nové expozici Geoparku Vysočina. Můžeme jet přes centrum, tedy náměstí, a okolo Staroměstského rybníka cestou zvanou Na Dlážkách. Další cesta, kterou se můžeme vydat, je po hlavní silnici Slavatovská, Hradecká, 9.května, Dačická, Hradecká a Špitální. Cestu zpět od expozice k Panskému dvoru si opět můžeme libovolně zvolit.

Kudy trasa vede	
Pro koho je vhodná	
Počet zastavení	22.
Jak se tam dostaneme	kolo/koloběžky
Délka přes centrum	1,8 km
Délka trasy po hl. ulici	2,3 km
Časová náročnost přes centrum	10 minut
Časová náročnost po hl. ulici	13 minut

Vítá Vás město TELČ

Vycházková trasa pro
kola/koloběžky
z Panského dvora
k expozici Geoparku
Vysočina

13f)

14a)

14b)

14c)

14d)

15)

1) **Panský dvůr** je centrum volnočasových aktivit v uzavřeném areálu. Najdeme zde TIC, půjčovnu kol, horolezeckou stěnu, Panskou restauraci a pivovar, penzion a další. Celý rok se zde koná mnoho akcí.

2) **Dolní bráně** se také říká Malá. Bývala součástí městského opevnění. Postavena bylo roku 1579 při přestavbě zámku, na který navazuje. Dříve zde stála gotická brána s vodním příkopem a zvedacím mostem.

3) **Telčskému zámku** i jeho rozlehlému areálu se právem přezdívá perla moravské renesanční architektury. Původně zde stával gotický hrad. Ten byl v 16.stol. přestavěn na renesanční reprezentativní sídlo. Interiéry si můžeme prohlédnout na trasách A a B.

4) Mohutná **věž sv. Jakuba** měří skoro 60 metrů a byla postavena již ve 14.století zároveň s kostelem. Věží vede 40 kamenných a 150 dřevěných schodů. Ve věži jsou dochované

zvony Jakub (z roku 1602) a Marie (z roku 1550).

5) **Kostel Jména Ježíš** nechala postavit hraběnka Františka Slavatová. Původně jezuitský kostel byl dokončen roku 1667 ve skromném barokním slohu. Kostel je neobvykle orientovaný boční stranou do náměstí.

6) **Městská radnice** zde stojí již od 15. století, první zmínka o ní pochází z roku 1443. V roce 1499 zničil radnici výbuch a v roce 1530 radnice vyhořela. Interiér byl několikrát předěláván, v roce 1977 bylo podkroví předěláno na kanceláře.

7) **Kašna se sochou sv. Markéty** byla původně dřevěná a byla postavena v dobách Zachariáše z Hradce. V roce 1611 byla přestavěna na kamennou a získala tak dnešní podobu.

8) **Mariánský sloup** byl stavěn v letech 1715-1720. Sloup postavil sochař David Lipart z Brtnice se spoluprací kameníka Františka

Neuwirta. Na podstavci můžeme vidět sochy svatých.

9) **Kašna se sochou Siléna** byla také dřevěná. Kamennou podobu získala v roce 1872. Socha zobrazuje Siléna, který v náručí drží malého Dionýsa, kterého dle řeckých bájí prováděl a vychovával.

10) **Věž sv. Ducha** je nejstarší dochovaná stavební památka. Slohově je pozdně románská a pochází z první pol. 13.stol. Vysoká je 49 m.

11a) **Horní brána**, které se též říká Velká, původně jí tvořily dvě věže, každá z jedné strany příkopu. Vnější brána se dochovala. Druhá brána byla zbořena v roce 1833. Most, který vedl přes příkop mezi branami, byl původně dřevěný, možná i dokonce padací. V 17. století byl nahrazen kamenným.

11b) **Socha svaté Rodiny** byla postavena v roce 1727. V římskokatolické církvi představuje svatá rodina Pannu Marii, svatého Josefa a Ježíše.

12a) **Socha sv. Anděla Strážce** je první sochou v řadě v ulici Na Dlážkách, které postavil sochař Kašpar Ober v letech 1740-1750. Barokní socha vyobrazuje Anděla Strážce a průvodce na této cestě.

12b) **Belpská lávka** je postavena jako známka partnerství mezi městy Telč a švýcarského města Belp. Lávka vede přes Ulický rybník a byla postavena a slavnostně otevřena v roce 1998.

12c) **Socha sv. Jana Nepomuckého** je hodnotná socha v barokním stylu umístěná na hrázi Ulického rybníka. Socha pochází z poloviny 18.století.

13a) **Socha archanděla Michaela** je druhá zastávka v řadě soch galerie sochaře Kašpara Obera. Archanděl Gabriel je vůdce nebeského vojska, které bojuje proti ďáblu. Je vyobrazen jako římský voják, který drží zdvižený meč.

13b) **Socha sv. Jana Nepomuckého** je jako třetí v galerii soch okolo Staroměstského rybníka. Svatý Jan Nepomucký je zobrazen v kanovnickém oděvu a v ruce drží kříž.

13c) **Socha sv. Máří Magdalény**, čtvrtá socha, zobrazuje svatou, jak drží kříž s ukřižovaným Ježíšem a její dlouhé vlasy, kterými měla umýt Ježovi nohy.

13d) **Socha sv. Vendelína** zobrazuje patrona rolníků a pastýřů s jeho atributy, kterými je pastýřská hůl, kniha, královská koruna a ovce. Je pátým zastavením v galerii soch.

13e) **Socha archanděla Rafaela** – tento archanděl měl léčivé schopnosti. Je vyobrazen jako mladý s andělskými křídly a v ruce drží nádobu s masťou.

13f) **Socha sv. Jana Křtitele** je sedmým zastavením. Svatý Jan Křtitel je prorok a předchůdcem Krista. Na soše je oděný v kůži a s beránkem u nohou, což je předobraz Krista. V ruce drží hůl zakončený křížem.

14a) **Mariánský sloup** u kostela Matky Boží byl postaven v roce 1673. Tehdy byl majitelem telčského panství hrabě Slavata Ferdinand Vilém. Ten byl jmenován císařem Leopoldem I. tajným radou. Hrabě chtěl postavit tento sloup, avšak zemřel téhož roku. Mariánský sloup byl postaven po jeho smrti.

14b) **Socha Panny Marie** tvoří s protější **sochou archanděla Gabriela** Zvěstování. Obě sochy též pochází z dílny sochaře Obera.

14c) **Kostel Matky Boží** byl založen roku 1099. V kostele můžeme vidět původní dochované barokní varhany. Ve věži je nejstarší zvon v Telči z roku 1515.

15) **Expozice Geoparku Vysočina** nám přiblíží hodnotu přírody, přírodní děje, vznik Země a geovědy.

O nové expozici Geoparku Vysočina

Expozice Geoparku Vysočina se nachází v prostorách bývalého špitálu a Domova důchodců. Expozice charakterizuje přírodu, přírodní zajímavosti a přírodní děje, které nás obklopují každý den. Významná pozornost je věnována rašeliništi, znázornění a popis přírody v Geoparku Vysočina a na rakouské straně v regionu Mühlviertel, a jejich rozdílnost v ochraně přírody. Popsány jsou zde zásahy do přírody a nechtěné následky, které zásahy způsobily. V areálu expozice je vlídné zázemí, prostor pro besedy, přednášky, a společenská setkání jak pro školy, odborníky, tak pro veřejnost.

